

1.1. Doświadczenie

Gminy z obszaru LGD posiadają duże doświadczenie we wdrażaniu Lokalnej Strategii Rozwoju, bowiem w poprzednim okresie programowania (2007-2013) w niej uczestniczyły (poniżej zaprezentowano tabelę z niektórymi zrealizowanymi projektami). Dotychczasowy ogólny kierunek rozwoju, zawarty w poprzedniej LSR zostanie utrzymany, gdyż w dalszym ciągu diagnozowane potrzeby nie zostały w pełni zaspokojone.

Zmiana sytuacji na terenie LGD

Na terenie LGD można zauważyć oddziaływanie projektów realizowanych m.in. ze środków LEADER, tj. rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i społecznej oraz rozwój aktywności społecznej poprzez szkolenia, kursy, wsparcie imprez lokalnych czy wydarzeń kulturalnych odwołujących się także do tradycji i zwyczajów kaszubskich.

Tabela 1 Lista przykładowych projektów realizowanych przez podmioty publiczne ze środków LEADER 2007-2013

Beneficjent	Tytuł projektu	Data podpisania umowy	Kwota dofinansowania [wzrost]
Gmina Linia	Urządzenie placów zabaw w miejscowościach: Kętrzyno, Lewino, Miłoszewo, Niepoczolowice, Poblocie i Smazyno	2010/09/22	39 935,00
Gmina Linia	Budowa ścieżek rowerowych w miejscowościach Linia i Niepoczolowice na terenie gminy Linia	2013/07/02	352 892,00
Gminny Dom Kultury w Lini	Organizacja uroczystych obchodów z okazji 75-tej rocznicy wybuchu II Wojny Światowej i zakup niezbędnych instrumentów do wykonywania utworów i pieśni patriotycznych	2014/06/24	9 483,92
Gmina Luzino	Modernizacja infrastruktury drogowej na potrzeby funkcjonowania Izby Regionalnej	2014/12/29	74 960,00
Gminny Ośrodek Kultury w Luzinie	II cykl "Szkoły pod żaglami". Kursy doskonalące dla młodych oraz warsztaty wodniackie dla mieszkańców.	2012/04/26	24 500,00
Gminna Biblioteka Publiczna im. Leona Roppa w Luzinie	Historia teatru kaszubskiego w Luzinie. Wydanie nowatorskiej publikacji projektowej z płytą DVD pt. "80-lecie Regionalnego Teatru w Luzinie" tłumaczonej na język angielski, niemiecki, rosyjski.	2014/07/16	49 003,36
Gmina Łęczycze	Rewitalizacja wsi Łęczycze	2012/04/05	186 748,00
Gmina Łęczycze	Budowa oświetlenia na trasie turystycznej "Śzlakiem pstrąga łęczyczego" oraz na Placu Ks. Rajskiego w miejscowości Strzebielino Osiedle	2014/12/23	100 806,00
Gmina Łęczycze	Wydanie publikacji przedstawiającej i promującej kulturę kaszubską na terenie Gminy Łęczycze na przełomie ostatnich 40 lat	2014/12/16	8 373,60
Gmina Szemud	Zagospodarowanie centrów wsi na terenie gminy Szemud w miejscowościach: Będargowo, Głazica, Kielno, Lebno, Szemud.	2014/12/29	185 000,00
Gmina Szemud	Łączymy Pokolenia - Cykl spotkań przedstawiających zarys historyczny Gminy Szemud	2010/09/08	22 586,47

Źródło: LGD Kaszubska Droga

Stwierdzam zgodność
-25- z oryginałem

23-05-2016

podpis: Okopowa Udz.

tel. 55 32 68 850, fax 55 32 68 873

-10-

1. Charakterystyka LGD

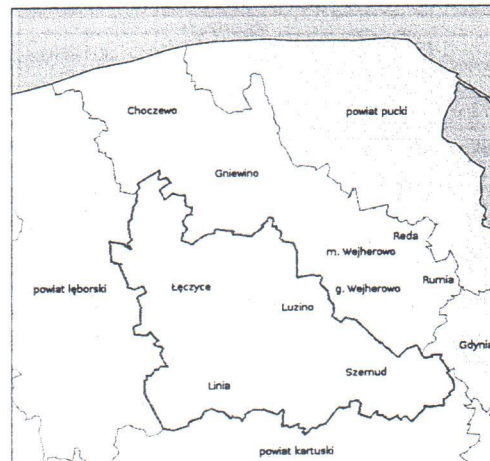
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Kaszubska Droga" zostało zarejestrowane 25 marca 2008r. w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nr 0000301335.

Inicjatorem utworzenia stowarzyszenia była społeczność Gminy Szemud. W grupie inicjatywnej istotną rolę odegrały członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Przetoczynie oraz ówczesny Zastępca Wójta Gminy Szemud – Pan Krzysztof Brzezicki. Początkowo współpraca obejmowała obszary Gminy Linia i Gminy Szemud. W dalszej fazie objęła także Gminę Luzino, wntenczas spontanicznie dołączyła do grupy inicjatywnej zaczęły przybierać coraz bardziej zorganizowaną formę i przyciągały coraz szerszą grupę osób i podmiotów zainteresowanych udziałem w tworzeniu LGD. Doprowadziło to do rejestracji organizacji.

Członkami stowarzyszenia oraz założycielami grupy są gminy: Linia, Luzino i Szemud. Do nich dołączyły gminy: Łęczycze (2008r.) i Wejherowo (2009r.). Gmina Wejherowo na mocy uchwały NR X/98/2015 Rady Gminy Wejherowo z dnia 24 czerwca 2015 r. przystąpiła do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "Bursztynowy Pasaż", a tym samym wystąpiła z „Kaszubskiej Drogi”. Celem, dla którego utworzono grupę był rozwój obszarów wiejskich na jej terenie, co jest opisane w Statucie Stowarzyszenia.

LGD obejmuje obszar 641,05 km² (gm. Linia 119,8, Luzino 111,5, Łęczycze 232,9, Szemud 176,9). Na tym terenie mieszka wg stanu na 31.12.2013r. - 49028 osób (gm. Linia 6111 osób, gm. Luzino 14953, gm. Łęczycze 11888, gm. Szemud 16076).

Mapa 1 Lokalizacja gmin LGD na tle powiatu wejherowskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wikipedia.pl

2

Spis treści

1. Charakterystyka LGD.....	2
1.1. Doświadczenie.....	3
1.2. Reprezentatywność LGD.....	4
1.3. Poziom decyzyjny – rada.....	5
1.4. Zasady funkcjonowania LGD.....	6
1.5. Potencjał ludzki LGD a regulaminy rady/zarządu/biura itd.....	7
2. Partycypacyjny charakter LSR.....	8
3. Diagnoza - opis obszaru i ludności.....	9
3.1. Lokalizacja.....	10
3.2. Ukształtowania przestrzenne.....	10
3.2.1. Krainy geograficzne.....	10
3.2.2. Ukształtowanie powierzchni.....	11
3.2.3. Klimat.....	12
3.2.4. Tereny wodne.....	12
3.2.5. Przyroda i obszary chronione.....	12
3.2.6. Bogactwa mineralne.....	18
3.3. Dziedzictwo kulturowe.....	18
3.4. Demografia.....	21
3.5. Grunty i rolnictwo.....	24
3.6. Gospodarka.....	26
3.7. Turystyka.....	32
3.8. Infrastruktura.....	33
3.8.1. Oświata i kultura.....	33
3.8.2. Zdrowie.....	35
3.8.3. Komunikacja.....	35
3.8.4. Pozostale.....	35
3.9. Organizacja pozarządowe.....	36
4. Analiza SWOT.....	37
5. Cele i wskaźniki.....	44
6. Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru.....	52
7. Plan działania.....	53
8. Budżet LSR.....	54
9. Plan komunikacji.....	55
10. Zintegrowanie.....	56
11. Monitoring i ewaluacja.....	57
12. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.....	58
13. Spis tabel, wykresów, map i zdjęć.....	58
14. Załączniki.....	60
14.1 Procedura aktualizacji LSR.....	60
14.2 Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu.....	60
14.3 Plan działania.....	64
14.4 Budżet LSR.....	69
14.5 Plan komunikacji.....	69

Załącznik nr 1

Piotr Jasirski

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „KASZUBSKA DROGA”

2015

- doświadczenie w zarządzaniu projektami finansowanymi z funduszy strukturalnych UE o wartości powyżej 100 tys. zł znajomość języka obcego w stopniu umożliwiającym swobodną komunikację,
- biegła umiejętność posługiwania się komputerem (obsługa oprogramowania typu: Word, Excel, Power Point, Outlook Express).

Wymagania pożądane

- doświadczenie w planowaniu / realizacji projektów infrastrukturalnych,
- umiejętność oceny planowanych inwestycji pod względem ekonomicznym,
- doświadczenie w aktywizowaniu mieszkańców wsi,
- doświadczenie w pracy w sektorze pozarządowym,

Asystent biura

Wymagania konieczne

- wykształcenie co najmniej średnie,
- biegła umiejętność obsługi komputera i innych urządzeń biurowych,
- komunikatywność,
- dobra organizacja pracy,

Wymagania pożądane

- znajomość języka obcego,
- doświadczenie w pracy biurowej,

Ponadto, dodatkowo przewiduje się zlecenie (w ramach umów zleceń, o dzieło) wykonywania czynności związanych z obsługą Stowarzyszenia w zakresie spraw dotyczących:

- księgowość,
- bieżącego prowadzenia strony internetowej,
- realizacji określonych projektów (jeżeli zajdzie taka potrzeba).

2. Partycypacyjny charakter LSR

W celu prawidłowego sporządzenia strategii zaangażowano mieszkańców obszaru LGD do udziału w procesie tworzenia LSR. Konsultacje odbyły się na każdym etapie przynajmniej na czterech poziomach partycypacji. Zastosowano poniższe metody:

- biały wywiad - systematyczne gromadzenie i analizowanie informacji na dany temat pochodzących z ogólnie dostępnych źródeł, doświadczenia z poprzedniego okresu programowania, wytycznych, załączników, itp. (dane opracowane przez ekspertów, zarząd i biuro) – okres marzec – grudzień 2015 r.
- zespół roboczy - Między marcem a czerwcem 2015 r. odbyło się 10 warsztatów tematycznych w siedzibie LGD, w której mogli uczestniczyć mieszkańcy gmin i członkowie LGD. W ich trakcie dyskutowano na takie tematy jak analiza SWOT, cele i wskaźniki, budżet, itp.
- grupy robocze - zaawansowana praca nad poszczególnymi elementami dokumentu w grupach podczas warsztatu jak i zdalnie przygotowując opracowania na kolejne spotkania konsultacyjne - poznanie opinii interesariuszy, opracowanie rozwiązań ich dotyczących. Grupy robocze pracowały także podczas spotkań zespołu strategicznego, gdyż w skład grup wchodził członek zespołu podzieleni na grupy zajmujące się wybranymi obszarami. Następnie efekty ich prac były przedstawiane całości zespołowi i dyskutowane.
- warsztat deliberacyjny i konsultacje społeczne dokumentu - poznanie potrzeb, opinii grupy osób na określony temat - Konsultacje diagnozy, problemów - We wrześniu 2015 r. w każdej z gmin, członków LGD odbyło się po 1 spotkaniu z mieszkańcami (19.09 w Koleczkowie, gm. Szemud, 22.09 w Lini, 23.09 w Luzinie 28.09 w Łęczycach). W celu zapewnienia dostępu przez przedstawicieli wszystkich sektorów grup defaworyzowanych do informacji o

spotkaniach, zostały one z odpowiednim wyprzedzeniem opublikowane na stronie internetowej LGD oraz stronach gmin członków. Dyskusja dotyczyła podsumowania prac nad strategią. Była możliwość także zgłaszania uwag do dokumentu. Tematyka spotkań dotyczyła w szczególności analizy problemów i potrzeb; mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń, a także celów LSR. Przeprowadzone zostały badania opinii mieszkańców obecnych na spotkaniach w formie ankietowej. Uczestnicy będą także mieli możliwość zgłaszania swoich własnych pomysłów;

W pierwszej kolejności (we wrześniu bieżącego roku) wykorzystując biały zebrało niezbędne informacje o obszarze LGD, które stanowiły punkt wyjścia do dalszych prac. Następnie zespół roboczy oraz grupy robocze przeprowadzały dyskusje na zadane tematy. W tym momencie powstawała kolejna wersja dokumentu, którą następnie porównywano z wynikami białego wywiadu. Oznacza to, że zespół roboczy składający się z różnych grup interesu stanowił dobre odzwierciedlenie opinii społeczeństwa mieszkającego na obszarze LGD. W końcowym etapie prac wykorzystano konsultacje społeczne dokumentu.

W trakcie realizacji LSR będą wykorzystane metody partycypacji odpowiednie dla poszczególnych działań:

- Monitorowanie i ocena realizacji strategii - wykorzystany będzie m.in. biały wywiad (badanie dokumentów), spotkania konsultacyjne (weryfikacja oceny funkcjonowania LGD i wdrażania LSR)
- Aktualizacja LSR - wykorzystane tutaj będą takie metody jak biały wywiad (badanie dokumentów), spotkania konsultacyjne, powołanie zespołu roboczego wraz z wykorzystaniem grup roboczych,
- Opracowanie i zmiany lokalnych kryteriów wyboru - wykorzystane tutaj będą takie metody jak biały wywiad (badanie dokumentów), spotkania konsultacyjne.

W celu wsparcia słabszych członków społeczności lokalnej przewidziano wykorzystanie następujących metod:

- Warsztatu deliberacyjnego – kampania informacyjna, spotkania i szkolenia dla mieszkańców zainteresowanych m.in. pozyskaniem środków – po spotkaniach będzie badana zmiana opinii i wiedzy uczestników,
- Białego wywiadu – gromadzone będą informacje ze szczególnym uwzględnieniem grup defaworyzowanych. Informacje będą pochodziły m.in. z obserwacji, mediów społecznościowych, maili napływających do LGD,
- Wywiadu indywidualnego - poznanie opinii i potrzeb pojedynczych osób przy okazji spotkań, doradztwa w biurze LGD.

3. Diagnoza - opis obszaru i ludności

Do opracowania diagnozy i analizy SWOT wykorzystana następujące metody partycypacji:

- biały wywiad - systematyczne gromadzenie i analizowanie informacji na temat LGD pochodzących z ogólnie dostępnych źródeł (eksperti, zarząd, biuro),
- zespół roboczy - zaawansowana praca nad analizą SWOT i diagnozą,
- grupy robocze - zaawansowana praca nad analizą SWOT i diagnozą w grupach podczas warsztatu jak i zdalnie przygotowując opracowania kolejne spotkanie,
- spotkania konsultacyjne - poznanie opinii interesariuszy, opracowanie rozwiązań ich dotyczących - (spotkania z mieszkańcami)
- warsztat deliberacyjny - poznanie potrzeb, opinii grupy osób na określony temat.

Ostateczny kształt tych rozdziałów jest wynikiem partycypacji i zastosowania ww. metod.

LGD obecnie obejmuje obszar 4 gmin, tj. Lini, Luzina, Szemuda oraz Łęczycę. Diagnoza powstała w oparciu o ocenę stanu obszaru LGD przeprowadzoną w analizie SWOT, z uwzględnieniem elementów, które powinny być wsparte w ramach wdrażania LSR, zgodnie z zasadą iż cele mają rozwiązywać problemy wskazane w diagnozie i analizie SWOT.

3.1. Lokalizacja

Obszar objęty LSR znajduje się w południowo-zachodniej części powiatu wejherowskiego, w centralnej części województwa pomorskiego. Granice LGD są położone w odległości 30 km od stolicy województwa, Gdańska. Przez obszar LGD przechodzą ważne szlaki komunikacyjne (bądź planuje się ich uruchomienie):

- Droga krajowa nr 6 Szczecin – Gdańsk – istniejąca, ważna dla ruchu osobowo - towarowego, łącząca Szczecin z aglomeracją trójmiejską. Droga przebiega przez teren gm. Luzino.
- W perspektywie droga ekspresowa S6 na terenie LGD z nowym przebiegiem trasy przechodzącą przez gm. Łęczycę, gm. Luzino, gm. Szemud i węzłami na terenie LGD (Łęczycę, Strzebielino, Luzino, Szemud, Koleczkowo) zapewniająca bezpośrednie połączenie z obwodnicą Trójmiasta. Wykonawca drogi ekspresowej ma zostać wybrany do połowy 2017 roku. Z jednej strony będzie to szansą dla regionu (wzrost atrakcyjności inwestycyjnej, wzrost spójności komunikacyjnej), z drugiej strony zagrożeniem (wzrost ruchu samochodowego, hałasu, możliwość spadku atrakcyjności turystycznej obszaru).
- Linia kolejowa nr 202 (Stargard Szczeciński – Gdańsk), przebiegająca przez Luzino, Strzebielino, Bożepole Wielkie, Godętowo.
- Linia kolejowa nr 229 łącząca niegdyś Pruszcz Gdański z Łebą, przebiegająca przez miejscowości gm. Lini i gm. Łęczycę. Obecnie ruch pasażerski prowadzony jest (sezonowo) jedynie na odcinku Łębork – Łeba. Linia planowana jest do rewitalizacji na odcinku od stacji Kartuzy do stacji Łębork.
- Droga wojewódzka nr 224 (Wejherowo - Tczew), przebiegająca przez miejscowości gm. Szemud.

W odległości ok. 25 km od granicy LGD znajduje się Port Lotniczy Gdańsk im. Lecha Wałłęsy. Istnieje dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych, natomiast ich stan jest niezadawalający, przede wszystkim ze względu na ograniczone środki finansowe gmin.

Bliskość aglomeracji trójmiejskiej wpływa dwojako na rozwój obszaru LGD, z jednej strony przyciąga do nowych mieszkańców do gmin z obszaru LGD, gdyż tereny te są atrakcyjne dla chcących zamieszkać poza miastem, w okolicy terenów zielonych oraz dla potencjalnych inwestorów. Z drugiej strony powoduje odpływ młodych ludzi do większych miast aglomeracji trójmiejskiej w poszukiwaniu pracy, z uwagi na brak możliwości zatrudnienia na obszarze LGD.

3.2. Ukształtowania przestrzenne

3.2.1. Krainy geograficzne

Obszar LGD leży na pograniczu trzech jednostek fizyczno-geograficznych (mezoregionów):

- Pojezierza Kaszubskiego (części makroregionu Pojezierza Wschodniopomorskiego),
- Wysoczyzny Żarnowieckiej (części makroregionu Pobrzeża Koszalińskiego),
- Pradoliny Leby – Redy (fragmentu makroregionu Pobrzeża Koszalińskiego), która jest terenem rozdzielającym oba powyższe obszary. Granica między Pradolina Redy-Leby, a pozostałymi obszarami jest bardzo czytelna, gdyż biegnie granica pradoliny tych rzek.

Mapa 2 Krainy geograficzne na Pomorzu Gdańskim

Źródło: Wikipedia

Mapa 3 Krainy fizycznogeograficzne w okolicy gmin LGD

Źródło: http://www.kzg.pl/layout/zdjecia/mapy_i_zestawienia_geol.jpg

3.2.2. Ukształtowanie powierzchni

Położenie LGD „Kaszubska Droga” w granicach trzech odrębnych, znacznie zróżnicowanych morfologicznie jednostek fizycznogeograficznych, znajduje swoje odzwierciedlenie w bardzo

urozmaiconej rzeźbie terenu. Efektem tego jest duże zróżnicowanie wysokości pomiędzy poszczególnymi miejscami. Najniższy punkt usadowiony jest w rejonie Pradoliny Redy – Łeby i wynosi 22 m n.p.m. Najwyższe wzniesienie liczące 238 m n.p.m. znajduje się w rejonie Leśna. Różnica pomiędzy najniższą i najwyższą wysokością obszaru LGD wynosi 216 m. Cechą charakterystyczną tego terenu jest duża deniwelacja terenu (sięgająca kilkudziesięciu metrów) między dnem pradliny a wysoczyzną oraz bardzo duże nachylenie terenu porożcinanie licznymi dolinkami erozyjnymi, co stanowi ewenement nawet na skalę europejską.

3.2.3. Klimat

Na terenie LGD dominuje klimat przejściowy, z przewagą morskiego, ze względu na bliskość Morza Bałtyckiego. Odczuwalny jest napływ mas powietrza polarnego oraz arktycznego (zimą).

Na Pojezierzu Kaszubskim klimat charakteryzuje się relatywnie niewielkim nasłonecznieniem rzeczywistym w okresie wegetacyjnym, dużą zmiennością pogody, bardzo krótkim okresem bezprzymrozkowym, dużą liczbą mroźnych dni oraz jednym z najkrótszych na Niżu Polskim okresem wegetacyjnych. Wiatr jest dość słaby, przez większą część roku wiatr wieje z zachodu (około 55% wystąpienia). Temperatura wynosi (na podstawie średniej wieloletniej) od -2,9°C (w grudniu) do 16,5°C (w lipcu).

Klimat dla terenów położonych w Pradolinie Redy- Łeby wyróżnia się:

- wyższymi średnimi miesięcznymi i rocznymi temperaturami powietrza oraz ich wyrównaniem przebiegiem w ciągu roku,
- niższymi średnimi amplitudami rocznymi temperatury powietrza,
- dużą wilgotnością względną powietrza – jest ona wyższa o ok. 10% od występującej na wysoczyźnie,
- występowaniem wiatrów o znacznych prędkościach, dochodzących do 10-15 m/;

3.2.4. Tereny wodne

Na terenie LGD znajdują się m.in. rzeki: Reda, Łeba i Bolszewka oraz duża ilość jezior m.in. Potęgowskie, Morzyce, Miłoszewskie, Strzepcz, Lewinko, Kamień, Wysoka, Otałyno, Czame, Kielno, Orzechowo czy Tuchomskie.

Jeziora położone na Pojezierzu Kaszubskim charakteryzują się niezbyt dużą wielkością. Są to jeziora pochodzenia polodowcowego: rynnowe o charakterystycznym wydłużonym kształcie, morenowe, wytopiskowe oczka wodne.

Gminy należące do LGD charakteryzują się także dużą ilością występujących tutaj głównych zbiorników wód podziemnych

- nr 107-Pradolina rzeki Łeba,
- nr 108 Zbiornik między morenowy Salino,
- nr 110 Pradolina Kaszubska,
- nr 111 Subniecka Gdańska,
- nr 114 Zbiornik między morenowy Maszewo.

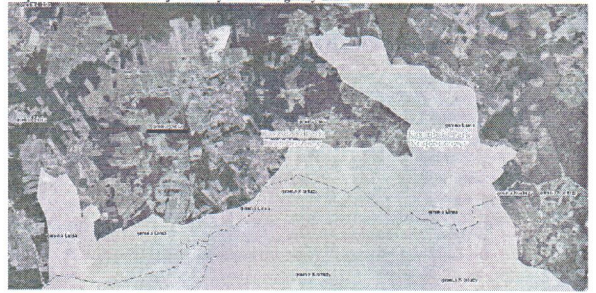
3.2.5. Przyroda i obszary chronione

Teren LGD obejmuje liczne obszary objęte ochroną prawną. Są to:

- a) Kaszubski Park Krajobrazowy (południowa część gm. Lina)

Kaszubski Park Krajobrazowy został utworzony Uchwałą nr XIX/82/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku z dnia 15 czerwca 1983 roku. Obejmuje centralny obszar etnicznych Kaszub na Pojezierzu Kaszubskim. Powierzchnia parku wynosi 33 202 ha.

Mapa 4 Kaszubski Park Krajobrazowy na terenie gminy Lina

Źródło: <http://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/>

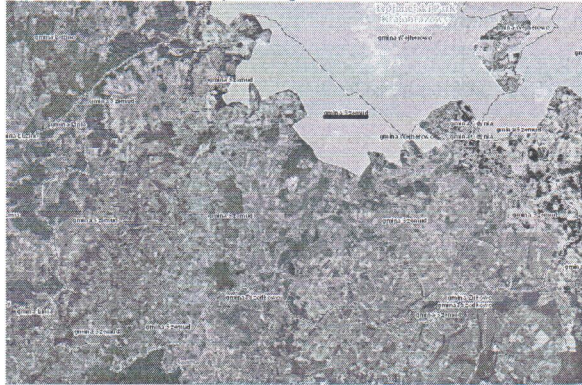
b) Trójmiejski Park Krajobrazowy (gm. Szemud)

Trójmiejski Park Krajobrazowy został utworzony w 1979 roku. Obecna powierzchnia Parku wynosi 19 930 ha., zaś otulina 16 542 ha. Otulina obejmuje obszar gmin m.in. Luzino oraz Szemud.

Na całość Parku składają się dwa rozległe kompleksy leśne na obszarze wysoczyzny morenowej Pojezierza Kaszubskiego i jej strefy krawędziowej, rozdzielone przez zurbanizowane tereny Wielkiego Kacka, Małego Kacka i Gdyni Dąbrowy. Kompleks północny obejmuje część terenów Gdyni, Rumii, Szemudu i Wejherowa, zaś dwukrotnie mniejszy kompleks południowy - fragmenty terenów Gdyni, Sopotu i Gdańska.

Na obszarze wysoczyzny zachowało się kilka jezior lobeliowych. Do najcenniejszych przyrodniczych zasobów należą torfowiska oraz źródłiska z interesującymi zbiorowiskami roślinnymi.

Mapa 5 Trójmiejski Park Krajobrazowy na terenie gm. Szemud

Źródło: <http://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/>

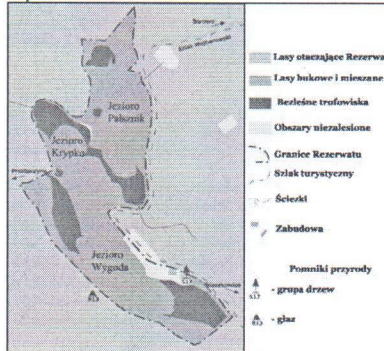
c) Rezerваты

a. Pelcznica (gm. Szemud)

Rezerwat "Pelcznica" o pow. 57,53 ha jest jednym z młodszych rezerwatów w województwie Pomorskim. Został utworzony Zarządzeniem Wojewody Pomorskiego Nr 118/99 z 13 lipca 1999 r. Celem utworzenia była ochrona ekosystemów rzadkich jezior lobeliowych Palsznik i Wygoda oraz jeziora Krypko. Obszar chroniony położony jest w granicach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie kompleksu leśnego ok. 5 km na południowy zachód od Zbychowa.

Szczególne warunki środowiskowe pozwalają na rozwój specyficznej roślinności wodnej i torfowej. Występują tu stanowiska bardzo rzadkiego poryblinu jeziornego. Roślina ta posiada jedynie pięć stanowisk w Polsce. Z uwagi na unikalność występujących tu zbiorowisk wodnych, rezerwat ten jest jednym z najcenniejszych obiektów przyrodniczych w granicach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Mapa 6 Rezerwat Pelcznica

Źródło: http://www.kzg.pl/index.php/srodowisko_przyrodnicze_obszary_chronione_rezerwaty_rezerwat_pelcznica

b. Parazyńskie Wąwozy (gm. Łęczycze)

Ten leśny rezerwat przyrody zajmuje powierzchnię 55,22 ha i położony jest na terenie leśnictwa Parazynek w Nadleśnictwie Strzebielino.

Został utworzony w 2001 r. w celu zachowania źródłowych i leśnych zbiorowisk roślinnych z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin i zwierząt. Szczególnie cenne są występujące tu populacje roślin o charakterze podgórskim, w tym liczny podrzeń zebrowiec i naparstnica purpurowa. Bardzo cenne jest także stanowisko storzana bezlistnego - gatunku zamieszczonego w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin. Północną i wschodnią granicę rezerwatu stanowią pola leśne opadające w kierunku pradliny Redy-Łeby, zaś zachodnią i południową zalesione obszary pofaldowania morenowego.

c. Wielostawskie Łęgi (gm. Łęczycze)

Rezerwat o powierzchni 2,89 ha obejmuje lasy łęgowe północno-zachodniej krawędzi Pojezierza Kaszubskiego, na południe od trasy drogi krajowej nr 6. Ochronie podlegają naturalne kompleksy leśne zbiorowisk źródłowych z występującymi w nich populacjami rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Występują tu stanowiska: wawrzynka, wiciokrzewu pomorskiego, tojeści gajowej i kozłka bżowego.

d. Pużyckie Łęgi wraz z otuliną (gm. Łęczycze)

Rezerwat o powierzchni 4,93 ha, położony jest około 0,5 km na zachód od miejscowości Puzyce. Wokół rezerwatu utworzono jednocześnie otulinę o powierzchni 9,86 ha. Na terenie rezerwatu istnieje dobrze zachowany kompleks łąk olszowego, łąk ostrożeńcowo - rdestowych i ziolorosli. Znajdują się tu stanowiska szeregu rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych, m. in. bogata populacja pełnika europejskiego, fiołek torfowy, wiciolus błękitny i wawrzynek wilczychoły i stoplanka plamistego.

d) Obszary Chronionego Krajobrazu:

a. Choczewsko - Saliński (gm. Łęczycze)

W gminie Łęczycze znajduje się tylko fragment OCK (część zachodnia) z rozległym, ale dość silnie przekształconym kompleksem leśnym zdominowanym przez grądy. Na tym terenie znajduje się

zgrupowanie największych w województwie jezior lobeliowych. Rzeźba terenu wyróżnia się znacznym zróżnicowaniem genetycznym i morfometrycznym. Na znacznej części terenu występuje zwarty i dość dobrze zachowany kompleks leśny o znacznej randze biocenotycznej.

b. Pradolina Redy-Leby (gm. Luzino, Łęczycze)

Zajmuje on powierzchnię 19 516 ha. W obrębie jego granic znajduje się zachodnia część Pradoliny Leby-Redy od miejscowości Orle do jeziora Lubowickiego w okolicach Lęborka. Oprócz pradoliny obszar ten obejmuje strefy krawędziowe Pojezierza Kaszubskiego i Wysoczyzny Żarnowieckiej. Środowisko przyrodnicze na dnie doliny tworzą głównie łąki zielone (łąki i pastwiska). Lasy porastające strefę krawędziową budowane są przez drzewostany buczyny niżowej, która na stokach napyłowanych przechodzi w bory mieszane.

Obszar ten jest doskonałym korytarzem ekologicznym łączącym się bezpośrednio z Puszcza Darżłubską oraz pośrednio, przez lokalne korytarze ekologiczne, z Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym. Na południu i zachodzie obszar graniczy z innymi regionami chronionego krajobrazu (OChK Dolina Leby, OChK fragmentu Pradoliny Leby i wzgórze morenowe na południe od Lęborka). Dzięki temu położeniu zachowane jest połączenie kompleksów leśnych Oliwsko-Darżłubskich z zachodnią i południową częścią województwa pomorskiego.

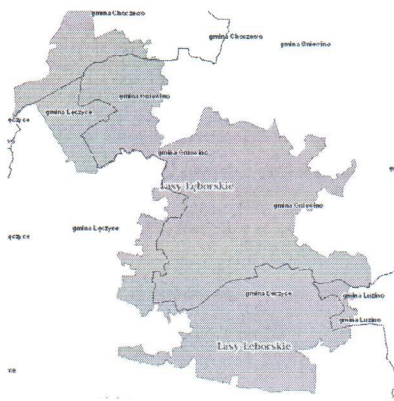
c. Dolina Leby (gm. Linia, Luzino, Łęczycze)

Przełomowy odcinek Leby o silnym zróżnicowaniu rzeźby terenu. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Leby obejmuje przełomowy odcinek rzeki Leby cechujący się silnym zróżnicowaniem rzeźby terenu i występowaniem dość dobrze zachowanych kompleksów leśnych o znacznych wartościach biotycznych. Istotne są także jego walory hydrologiczne i stosunkowo niewielki stopień antropizacji.

e) Obszary Natura 2000:

a. PLB220006 – Lasy Łębskie (gm. Luzino, Łęczycze)

Mapa 7 Obszar Lasów Łębskich
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Lasy porastają wysoczyznę morenową ograniczoną od wschodu i południa szerokimi pradolinaми Redy i Leby. Wysoczyzna opada stromymi, pociętymi wąwozami krawędziami o wysokości ponad 100 m. Teren jest łagodnie sfalowany z zagłębieniami terenu, w których leżą torfowiska, dwa jeziora oraz liczne zarastające niewielkie oczka wodne. Sieć wodną uzupełniają niewielkie strumienie. Wśród zbiorowisk leśnych dominują bory sosnowo - świerkowe i bory mieszane, znaczne powierzchnie zajmują także buczyny.

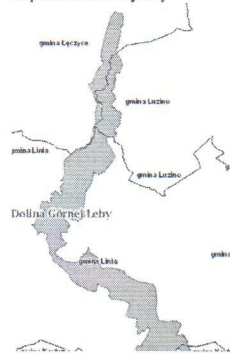
Niewielki obszar Lasów

16

Łębskich stanowi jedną z ważniejszych ostoi legowców włośnatki *Aegolius funereus* (10–24 par legowców, blisko 1% ogólnokrajowej populacji legowców) w północnej Polsce.

b. PLH220006 - Dolina Górnej Leby (gm. Linia, Luzino, Łęczycze)

Mapa 8 Dolina Górnej Leby

Jest to obszar o powierzchni 2550,1 ha. Rzeka w górnym odcinku przecina przepływowo Jezioro Sianowskie, a w pozostałym odcinku płynie dnem rynien subglacialnych przekształconych przez rzekę. W rozcięciach rygli tworzy przełomy, w których rzeka przybiera charakter podgórski. Jej spadek na odcinku ok. 50 km wynosi 96 m. Dno doliny tworzą piaski i gliny akumulacji lodowcowej oraz torfy niskie. Zbocza o wysokości nierzadko przekraczającej 100 m, mają nachylenie od ok. 15 stopni w odcinkach rynnowych do około 40 stopni w przełomach. Są one porożniane przez liczne doliny erozyjne, przeważnie suche; u ich podstawy występują liczne wysięki i źródła. Rzeka zaliczana jest do psstrawo-lipieniowych. Na dnie doliny panują wielogatunkowe wilgotne łąki; zachowały się też lasy legowe o cechach podgórskich oraz średnie i nieśnie wysięki i źródła. W dolnych częściach stoków doliny występują wiszące torfowiska źródłowe. W górnym odcinku są to buczyny, a na dnie doliny grasy i legi, a w dolnym - mieszane lasy z dużym udziałem sosny i świerka. Na mniej stromych zboczach są pola uprawne. Obszar posiada wybitne walory krajobrazowe.

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

c. PLH220002 Białe Błoto (gm. Linia)

Jest to niewielki obszar o powierzchni 43,4 ha, na który składa się torfowisko kotłowe otoczone lasem. W centralnej, wypiętrzającej się części torfowiska dominuje roślinność wysokotorfowiskowa. Stosunkowo dużą powierzchnię zajmują zbiorowiska dołnkowe. Doskonale zachowało się typowo wyształcone torfowisko kotłowe z cennymi zbiorowiskami roślinnymi i bardzo dużymi populacjami rzadkich i ginących gatunków torfowiskowych. Można tu obserwować czynny proces torfotwórczy. Na tym obszarze występują: torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) – siedlisko priorytetowe, żurawie

d. PLH220020 Pelcznica (gm. Szemud)

Obszar znajduje się na wysoczyźnie Pojezierza Kaszubskiego, na południe od Wejherowa i zajmuje powierzchnię 253,1 ha. Obszar obejmuje grupę jezior oligotroficznymi i lobeliowymi, otoczonych lasami, głównie bukowymi. Wśród nich znajdują się zagłębienia bezodpływowe zajęte przez średnie jeziora lobeliowe Palsznik i Wygoda oraz jezioro Krypko. Jeziora charakteryzują się oligotroficznym środowiskiem wodnym o specyficznych właściwościach fizykochemicznych i rzadkimi zbiorowiskami roślinnymi w tym zagrożonymi, reliktowymi i objętymi w Polsce ochroną prawną z porównaniem jeziorom i kolczastym oraz lobelią jeziorną. W bezpośrednim otoczeniu jezior występują torfowiska wysokie i przejściowe, w części porożniane borami i brzezynami bagiennymi. Roślinność obszaru składa się ponadto ze zbiorowisk szuwarowych, lasów liściastych i mieszanych oraz borów sosnowych. Licznie występują gatunki roślinności łąkowej.

e. PLH220096 Jezioro Choczewskie (gm. Łęczycze)

Obszar obejmuje ochroną dwa wysunięte najdalej na północ w Polsce jeziora lobeliowe w tym jedno z podawaną w literaturze populacją elimsy wodnej pływającej (Jezioro Choczewskie). Jezioro

17

Choczewskie zasługuje na ochronę także ze względu na swoją specyfikę - nietypową mozaikę podwodnych zbiorowisk roślinnych. Teren chroniony zajmuje 1120 ha. Jeziora mają znaczne, jak na jeziora lobeliowe, powierzchnie. Ponadto Jezioro Czarne jest dodatkowo stosunkowo głębokie (głęb. maks. 21 m).

3.2.6. Bogactwa mineralne

Na obszarze LGD występują złoża kopalin naturalnych tj. piasków i żwirów, w następujących miejscowościach: Niepoczołowice, Zakrzewo, Głazica, Kamień i Szemud, Robakowo, Brzeźno Łębskie, Redystowo, Rozłazino - Jezewo, Strzebielino, Rozłazino.

Na obszarze występują również punkty eksploatacji kruszywa drobnego na potrzeby budowlane miejscowej ludności. Ponadto, udokumentowane są złoża kredy jeziornej, gazu łupkowego oraz torfu.

3.3. Dziedzictwo kulturowe

W wykazie zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków według stanu na 31 marca 2015 r., na terenie LGD znajdują się kilkanaście obiektów. Teren ten dość zróżnicowany, bowiem na terenie gm. Linia nie występują takie obiekty, w gm. Szemud jest 1 (Kielno), w gm. Luzino - 5 (Dąbrówka i Luzino), natomiast na terenie gm. Łęczycze takie obiekty występują aż w 8 miejscowościach (Bożepole Wielkie, Bożepole Małe, Brzeźno Łębskie, Godętowo, Paraszyno, Światlino, Wielistowo (pałac doszczętnie uległ spaleni), Witków (Wódka)).

Do obiektów wpisanych do rejestru zabytków należy zaliczyć:

- pałac, koniec XVIII w., nr rej.: 704 z 21.12.1973, Bożepole Małe - gm. Łęczycze
- kościół fil. pw. św. Piotra, 1743 r. nr rej.: 703 z 21.12.1973 - Bożepole Wielkie - gm. Łęczycze - obiekt został przeniesiony do skansenu we Wdzydzach
- kościół par. pw. św. Wojciecha z połowy XVIII w., nr rej.: 375 z 15.06.1971, Kielno - gm. Szemud

Zdjęcie 1 Kościół par. św. Wojciecha w Kielnie

Źródło: parafiakielno.pl

- pałac z ok. 1800 w zespole pałacowym, nr rej.: 168 z 12.12.1961, Godętowo - gm. Łęczycze

Zdjęcie 2 Pałac w Godętowie

Źródło: www.leczyce.pl

18

19

- zespół dworski, XVIII/XIX w. (dwór i park), nr rej.: 774 z 14.01.1978, Paraszyno – gm. Łęczycze
- dwór z ok. 1800 r., nr rej.: 705 z 21.12.1973, Wielistowo – gm. Łęczycze
- spichlerz w zagrodzie nr 3, XVIII/XIX w., nr rej.: 1177 z 12.07.1987, Dąbrówka - gm. Luzino
- kościół par. pw. św. Wawrzyńca, 1733-40 r., nr rej.: 838 z 24.04.1975, Luzino – gm. Luzino.
- zespół pałacowy, XVIII-XX (pałac i dwór), nr rej.: 897 z 29.11.1983, Bożepole Wielkie – gm. Łęczycze
- kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. par. pw. św. Apostołów Piotra i Pawła, 1911-12, nr rej.: A-1217 z 1.12.2000, Brzeźno Łębarskie – gm. Łęczycze
- zespół pałacowy (obora, 4 ów. XIX), nr rej.: 793 z 3.05.1978, Godętowo – gm. Łęczycze
- kościół ewangelicki ob. rzym.-kat. fil. pw. św. Izidora Rolnika wraz z cmentarzem kościelnym, 1911, nr rej.: A-1226 z 11.02.2002, Świetlino - gm. Łęczycze
- zespół dworski dwór, XVIII, 1846; park, XIX), nr rej.: A-270 z 12.12.1961 i z 8.08.2014, Witków (Wódka) - gm. Łęczycze
- kapliczka przydrożna, ul. Kościelna (Ofiar Stutthofu), 1 poł. XIX, nr rej.: 839 z 24.04.1975, Luzino – gm. Luzino,
- kapliczka wotywna, ul. Kościelna 24, 1955, nr rej.: 1738 z 21.10.2002, Luzino – gm. Luzino,
- dom, ul. Kościelna 15, 1885-88, nr rej.: 1151 z 25.03.1987, Luzino – gm. Luzino,

Zdjęcie 3 kościół par. pw. św. Wawrzyńca w Luzinie

Źródło: Streetview

Na terenie LGD występują również liczne ślady osadnictwa oraz cmentarzyska pochodzące nawet z wczesnej epoki żelaza. Jednym z bardziej znanych odkryć tego typu jest cmentarzysko kurhanowe w Lewinie (gm. Linia), wokół którego utworzono ścieżkę dydaktyczną.

20

Wydarzenia z II wojny światowej

Na przełomie stycznia i lutego 1945 przez teren Kaszub przeszedł „Marsz śmierci” czyli droga ewakuacji więźniów obozu koncentracyjnego Stutthof. Mieszkańcy okolicznych miejscowości organizowali masowe dożywianie więźniów. Śladem po ich pobycie zostały mogiły więźniów, którzy nie wytrzymali morderczego marszu, na Cmentarzu Ofiar Marszu Śmierci Ewakuacji Obozu Koncentracyjnego Stutthofu w Nawczu oraz na cmentarzu parafialnym w Luzinie. Wydarzenie to upamiętniają także tablica pamiątkowa na budynku Gminnej Izby Regionalnej w Łebnie, plakorkorzeba znajdująca się w Kościele parafialnym pw. św. Wawrzyńca w Luzinie, tablice informacyjne na Szkole Podstawowej im. L. Bądkowskiego oraz obelisk przy parkingu na skrzyżowaniu ul. Ofiar Stutthofu i Kościelnej w Luzinie, a także Kapliczka ufundowana przez Stutthowiaków przy ul. Robakowskiej („za dar życia i zorganizowaną ucieczkę więźniów”). Obelisk upamiętniający miejsce byłego pochówku więźniów znajduje się również w Łowczu. W Nawczu, na miejscu jednego z baraków, w którym przetrzymywano więźniów obozu Stutthof wybudowano kościół – pomnik ofiar.

Tradycja

Tereny LGD obejmują obszar zamieszkały częściowo przez Kaszubów. Zgodnie ze spisem powszechnym z 2011 r. na terenie gmin Linia, Luzino oraz Szemud posługiwanie się językiem kaszubskim zadeklarowało powyżej 20% mieszkańców tych gmin. Jednocześnie we wszystkich gminach objętych LGD przynajmniej 10% ludności przyznało się do narodowości kaszubskiej. W gminach Linia, Luzino i Szemud wprowadzono język kaszubski jako język pomocniczy oraz ustalono dodatkowe nazwy miejscowości w języku kaszubskim, nazwami miejscowości i. Kultura kaszubska, na obszarze LGD rozwija się dzięki rosnącej świadomości społeczności lokalnej o jej roli w życiu społeczno-gospodarczym. Przejawem tego jest działalność organizacji pozarządowych kulturywujących tradycje kaszubskie.

Widać wyraźnie tendencję do odtwarzania tradycyjnych zawodów i rzemiosła, przy czym jest ciągle niewystarczająca oferta pracy i praktyk rzemieślniczych dla młodych ludzi. Na uprawianiu tradycyjnego rzemiosła znajdują się ciągle w większości osoby starsze.

Najszerzej znaną i najpowszechniej uprawianą dziedziną kaszubskiej sztuki ludowej jest haft.

Na obszarze LGD organizowane są konkursy haftu kaszubskiego, przez gminę Linia, które swoim zasięgiem wykraczają poza granice województwa (w konkursie biorą udział hafciarki z powiatu tucholskiego, wchodzącego w skład województwa kujawsko-pomorskiego). Organizatorzy stawiają sobie za cel upowszechnianie wartości i piękna wszystkich szkół haftu kaszubskiego, rozbudzanie zainteresowania sztuką ludową, w szczególności wśród młodych ludzi, , aktywizowanie środowiska twórców zajmujących się haftem kaszubskim.

Można wyróżnić następujące rodzaje szkół haftu kaszubskiego: zukowski, borowiecki, wejherowski, wdzydzki, pucki, słupski i tucholski

Podsumowując rozdział dotyczący dziedzictwa kulturowego należy podkreślić, że na terenie LGD brakuje jednak oferty turystycznej, odpowiedniej promocji atrakcji kulturowych obszaru oraz tradycji kaszubskich. Jest to tym istotniejsze, iż obecnie w gospodarce ceni się umiejętność wykorzystania potencjału zasobów lokalnych, np. tradycyjnych produktów lokalnych.

3.4. Demografia

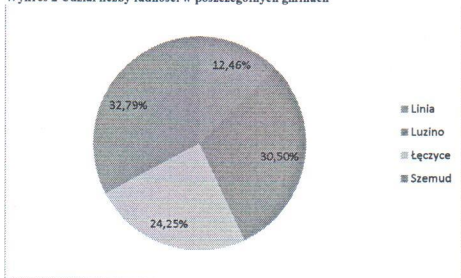
Obszar LGD zamieszkuje 49028 osób, a liczba mieszkańców w poszczególnych gminach przedstawia się następująco:

Tabela 3 Liczba ludności w poszczególnych gminach LGD, udział procentowy oraz gęstość zaludnienia (wg stanu na dzień 31.12.2013 r.)

Gmina	Liczba mieszkańców	Kobiety	Udział kobiet	Udział procentowy	Gęstość zaludnienia/ km ²
Linia	6111	3032	49,62%	12,46%	51,01
Luzino	14953	7406	49,53%	30,50%	134,14
Łęczycze	11888	5916	49,76%	24,25%	51,05
Szemud	16076	7889	49,07%	32,79%	90,87
Razem	49028	24243	49,45%	100,00%	76,48

Źródło: LGD Kaszubska Droga

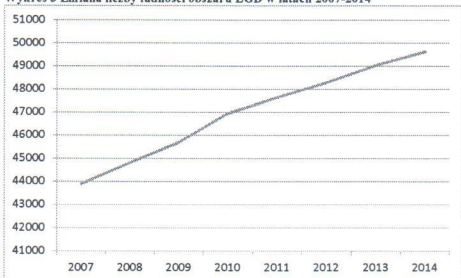
Wykres 2 Udział liczby ludności w poszczególnych gminach

Źródło: Opracowanie własne

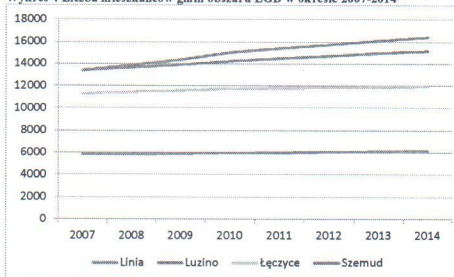
W ciągu ostatnich lat istnieje wyraźnie widoczny trend wzrostowy liczby ludności, na terenie samej LGD. W ciągu 7 ostatnich lat wzrost ten wyniósł 13% i występował we wszystkich gminach obszaru, przy czym w gm. Linia i Łęczycze był wolniejszy (5,3% i 5,8%) niż w gm. Luzino i Szemud (13,1%, 22,6%), co jest widoczne na poniższych wykresach.

Wykres 3 Zmiana liczby ludności obszaru LGD w latach 2007-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 4 Liczba mieszkańców gmin obszaru LGD w okresie 2007-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gęstość zaludnienia na terenie LGD wynosi 76,48 osoby/km² przy czym wielkość ta różni się dość znacząco w poszczególnych gminach i waha się od 51,01 (gm. Linia) oraz 51,05 (gm. Łęczycze) do 134,14 (gm. Luzino).

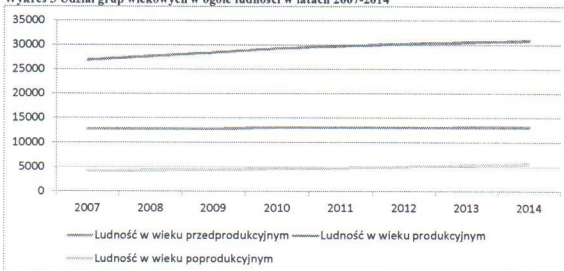
Udział grup wiekowych w poszczególnych gminach jest podobny. W stosunku do średniej LGD wyróżnia się gm. Łęczycze (mniej ludności w wieku przedprodukcyjnym – 25,04% w stosunku do średniej 26,55%, natomiast więcej ludności w wieku poprodukcyjnym - 12,54% do 11,32%).

Tabela 4 Udział grup wiekowych w ogólnej ludności gmin i LGD

Gmina	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
Linia	26,70%	60,96%	12,35%
Luzino	27,33%	62,50%	10,17%
Łęczycze	25,04%	62,42%	12,54%
Szemud	26,87%	62,03%	11,10%
Średnia	26,55%	62,13%	11,32%

Źródło: GUS

Wykres 5 Udział grup wiekowych w ogólnej ludności w latach 2007-2014

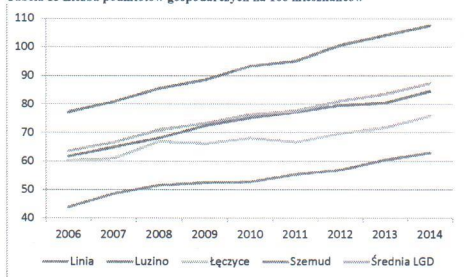

Źródło: GUS

22

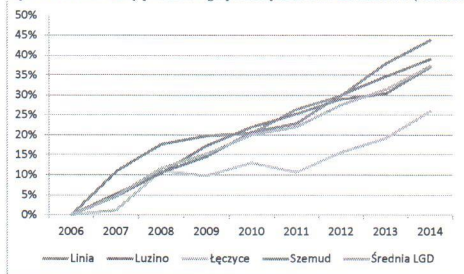
23

Tabela 13 Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 6 Zmiana liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców (rok 2006=0)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W wartościach bezwzględnych (nie uwzględniając wzrostu liczby ludności) najszybszy wzrost liczby tworzonych podmiotów wystąpił w gm. Szemud (w analizowanym okresie ponad 76% wzrost liczby podmiotów), następnie w gminach Luzino i Linia (odpowiednio 58,9% i 53%), natomiast najwolniej przybywało podmiotów w gm. Łęczycze (zaledwie 34,5%).

Tabela 14 Podmioty gospodarki narodowej ogółem - tendencja zmian

Gmina	2006	2008	2010	2012	2014	Zmiana
Linia	253	302	315	344	387	53,0%
Luzino	805	929	1068	1167	1279	58,9%
Łęczycze	673	764	799	824	905	34,5%
Szemud	999	1184	1400	1579	1761	76,3%
Razem	2730	3179	3582	3914	4332	
Zmiana procentowa	0,0%	16,4%	31,2%	43,4%	58,7%	

Źródło: GUS

28

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w analizowanym okresie stanowiły w całym LGD ok. 84% wszystkich podmiotów gospodarczych, wzrost był zbliżony do wzrostu ogólnej liczby przedsiębiorstw. Najmniejszy udział osób fizycznych prowadzących działalność jest w gminie Szemud (81,1%).

Tabela 15 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i udział w całości przedsiębiorstw

	2006	2008	2010	2012	2014	Zmiana	Udział
Linia	205	251	259	286	329	60,5%	85,0%
Luzino	713	826	948	1022	1104	54,8%	86,3%
Łęczycze	563	649	682	695	759	34,8%	83,9%
Szemud	815	970	1157	1292	1428	75,2%	81,1%
Razem	2296	2696	3046	3295	3620		
Udział	84,10%	84,81%	85,04%	84,18%	83,56%		

Źródło: GUS

Zauważalne zmiany w sektorze przedsiębiorstw wynikają m.in. z rozwoju społeczno-gospodarczego regionu oraz wzrostu liczby wykształconych mieszkańców, posiadających odpowiednio wysokie kwalifikacje i kompetencje, co dało impuls do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Podobnie pozytywnie na gospodarkę wpływa ogólny wzrost wykształcenia mieszkańców. W analizowanym okresie widoczny jest wzrost liczby firm zakładanych przez osoby fizyczne, często są to firmy rodzinne. Wzrost liczby przedsiębiorstw, większa ilość miejsc turystycznych oraz bliskość morza zwiększa szanse dla młodych osób na znalezienie pracy sezonowej.

Szansą na przyszłość jest wykorzystanie funduszy UE przez przedsiębiorców (pomimo barier biurokratycznych z tym związanych), w tym poprzez wzmoczenie współpracy między różnymi podmiotami z regionu, także z JST czy NGO oraz z zagranicy. Istotne jest także pełne wykorzystanie wiedzy i doświadczenia ludności napływowej.

Podstawowymi barierami w rozwoju przedsiębiorczości są tak jak w całym kraju wysokie obciążenia fiskalne oraz skomplikowane i zmienne przepisy, także dotyczące zatrudniania pracowników, co prowadzi do zatrudniania „na czarno” lub wypłacania tylko części wynagrodzenia w sposób rejestrowany. Firmy są ograniczane także poprzez negatywne wobec nich podejście dużych podmiotów (takich jak firmy energetyczne).

Problemem dla potencjalnych pracowników, szczególnie osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych jest brak odpowiednich kwalifikacji, kompetencji i doświadczenia zawodowego. Ich sytuację pogorsza fakt, iż często posiadają wykształcenie niedostosowane do potrzeb rynku pracy, a sami posiadają małą świadomość o możliwości i konieczności podnoszenia swoich kwalifikacji m.in. poprzez szkolenia organizowane przez urzędy pracy, czy też współfinansowane ze środków UE.

Problemem, który został zauważony jest brak oferty nauki przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego w gimnazjum, co powoduje następnie nawarstwianie się problemu związanego z nieodpowiednim wykształceniem. Ponadto do wykorzystania nowych technologii potrzebni są wykwalifikowani w odpowiedni sposób pracownicy, co zarazem stanowi szansę (dobra praca), jak i zagrożenie (konieczność nabycia odpowiednich kwalifikacji – nauka całe życie).

Przedsiębiorcy oceniając dotychczasowy dorobek LGD obawiają się nierównego wykorzystania instrumentów wsparcia przewidzianych dla nich w ramach jej środków z nowej perspektywy finansowej.

Bezrobocie

Bezrobocie wśród mieszkańców gmin LGD zmieniło się dość dynamicznie w latach 2009-2015. Najniższe było na początku i końcu badanego okresu, w międzyczasie nastąpił dość gwałtowny wzrost liczby bezrobotnych, jest to związane ze spowolnieniem gospodarczym. Liczba bezrobotnych nie obejmuje bezrobocia ukrytego, osób które wyjechały za pracą zagranicę, co stanowi pewien problem.

29

Z drugiej strony bezrobotni skarżą się na brak miejsc pracy i trudną dostępność do istniejących zakładów, może to powodować małą opłacalność pracy.

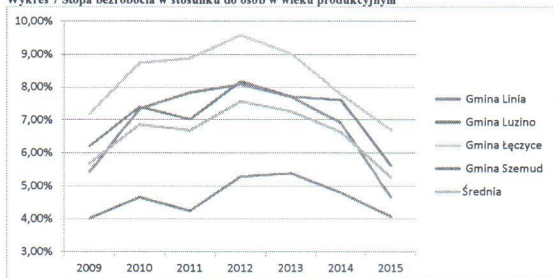
Tabela 16 Liczba bezrobotnych w poszczególnych latach

	2009		2010		2011		2012		2013		2014		II kw 2015	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Linia	192	130	267	149	287	175	300	158	286	168	259	145	174	110
Luzino	532	277	649	360	631	396	747	440	718	435	719	451	532	330
Łęczycze	530	298	655	334	667	384	718	387	674	354	579	342	499	313
Szemud	358	173	436	219	408	238	519	283	539	310	487	261	414	232
Razem	1612	878	2007	1062	1993	1193	2284	1268	2217	1267	2044	1199	1619	985

Źródło: PUP w Wejherowie

Jeszcze wyraźniej widać powyższe, gdy porówna się stopy bezrobocia w stosunku do wszystkich mieszkańców gmin. Kryzys gospodarczy uderzył wszystkie gmin w podobny sposób, poza gminą Szemud, która utrzymała dość niskie bezrobocie przez cały analizowany okres czasu. Najgorsza sytuacja była w gminie Łęczycze, gdzie osób bez pracy jest najwięcej.

Wykres 7 Stopa bezrobocia w stosunku do osób w wieku produkcyjnym

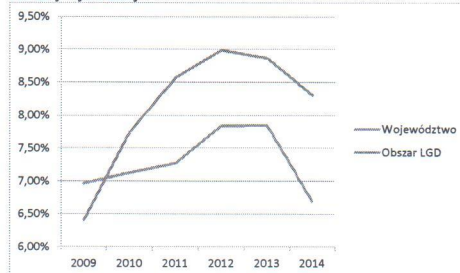

Źródło: PUP w Wejherowie

Bezrobocie na obszarze LGD w roku 2009 było niższe niż średnia wojewódzka, natomiast później praktycznie z każdym rokiem rosła różnica na niekorzyść obszaru LGD.

30

Wykres 8 Stopa bezrobocia w stosunku do osób w wieku produkcyjnym – porównanie obszaru LGD i średniej wojewódzkiej

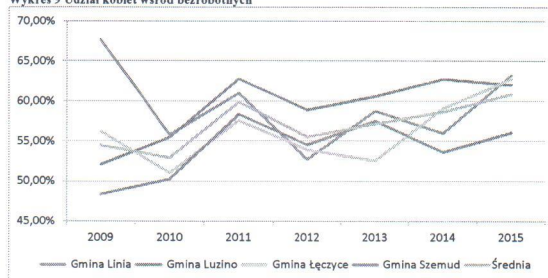

Źródło: PUP w Wejherowie, WUP w Gdańsku

Udział kobiet

Kobiety stanowią większość bezrobotnych. W gminie Linia w 2009 r. było to aż prawie 68%. W analizowanym okresie udział kobiet wśród bezrobotnych wzrósł z ok. 54% (2009 r.) do prawie 60% (2011 r.), by w następnym roku chwilowo spaść. Tendencja ta jest bardzo niepokojąca, bowiem może oznaczać dyskryminację ze względu na płeć. Ponadto może prowadzić do problemów demograficznych (brak dochodów = brak dzieci).

Wykres 9 Udział kobiet wśród bezrobotnych

Źródło: PUP w Wejherowie

31

Podobnym problemem jest niewystarczający zasięg i jakość kanalizacji deszczowej. W dzisiejszych czasach istnieje wyraźna potrzeba i tendencja do rozwoju, budowy sieci teleinformatycznych jako podstawowego kanału komunikacji. W gminach LGD ze względu na ukształtowanie terenu pojawiają się problemy z dostępem do sieci komórkowych oraz ze względu na brak wystarczającej infrastruktury – niewystarczający dostęp do internetu szerokopasmowego. Co więcej polityka regionalna nie uwzględnia rzeczywistych potrzeb gmin z terenu LGD. Inną kwestią są tereny inwestycyjne. W ostatnim okresie nastąpił wzrost liczby terenów inwestycyjnych a w przyszłości w związku z planowaną budową drogi S6 nastąpi ich dalszy wzrost. W celu zapewnienia odpowiedniego i równomiernego rozwoju tych terenów, konieczne będzie objęcie ich miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Z drugiej strony rozwój przedsiębiorstw może zostać ograniczony poprzez obciążenia związane z ochroną środowiska i terenami chronionymi. Pewnym ograniczeniem w rozwoju infrastruktury mogą być ograniczone środki finansowe gmin, jak również brak współpracy między nimi dotyczący jednolitego planowania przestrzennego i samej budowy infrastruktury (działania w ramach LGD starają się zapobiec temu problemowi) oraz stale zmieniające się przepisy unijne i dokumenty programowe w zakresie finansowania działań inwestycyjnych i rozwojowych. Problemem na terenie gmin jest także spora liczba obiektów o nie ekologicznych (przeznaczonych) źródłach ciepła. Z drugiej strony pojawia się możliwość finansowania inwestycji ze środków UE, a także w przypadku inwestycji dochodowych, możliwość pozyskania inwestora w formule PPP. Jest to tym istotniejsze, iż gminy i różne LGD konkurują ze sobą pod względem jakości i dostępności infrastruktury.

3.9. Organizacja pozarządowa

Na terenie LGD działają liczne organizacje społeczne m.in. takie jak:

- Zrzeszenie Kaszubsko Pomorskie Oddziały Lini, Łęczycze, Strzebielino, Luzino i Szemud'
- Ludowe Zespoły Sportowe zrzeszające kluby sportowe funkcjonujące na terenie obszaru
- Stowarzyszenie Utrzymania Ujęcia i Wodociągu „Kętrzynianka” w Kętrzynie
- Koła Gospodyń Wiejskich działające w ramach Kolek Rolniczych m. in. w Lini, Strzeczcu, Kętrzynie, Brzeźnie Lęborskim, Kisewie, Rozłazinie, Kaczkowie, Luzinie, Kochanowie, Przetoczynie, Glazicy czy Leśnie.
- Stowarzyszenie Gospodarzy, Gospodyń i Sympatyków wsi Robakowo pod patronatem Św. Jana Chrzciciela
- Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „ProBono” w Luzynie
- Kaszubskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne w Luzynie
- Stowarzyszenie Świetlica Integracyjna „Skrzydło Anioła” w Luzynie
- Towarzystwo Osób Niepełnosprawnych „TON” w Luzynie
- Związek Harcerstwa Polskiego, drużyny w Lini, Łęczycach i Luzynie
- Fundacja na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym „Pod skrzydłem” w Łęczycach
- Fundacja Edukacyjna w Rozłazinie
- Stowarzyszenie „Bądźmy Razem”
- Stowarzyszenie „Kaszëbskô Rodzëzna”
- Stowarzyszenie "Akademia Głodnica"
- Amatorski Teatr ProstoLINIJNI
- Zespół Pieśni i Tańca Kaszëbsko Rodzëzna
- Polski Związek Chórów i Orkiestr oddział w Gdańsku (chór Lutnia z Luzina oraz chór Pięciolinia z Lini)

36

W ostatnich latach doszło do wielu istotnych zmian w działalności organizacji pozarządowych. Coraz liczniej mieszkańcy angażują się w sprawy własnych miejscowości oraz gmin, zarówno osoby młodsze, jak i seniorzy (choć ciągle występuje niewystarczające wykorzystanie potencjału tej grupy wiekowej). Tym samym wzrosła współpraca międzypokoleniowa. W związku z tym rośnie też znaczenie rad sołeckich, coraz chętniej współpracujących z organizacjami pozarządowymi, tym bardziej iż rozwijają się stowarzyszenia nieformalne i koła gospodyń wiejskich (większy udział kobiet). Wzrosła w ostatnich latach liczba silnych organizacji pozarządowych, także współpracujących z biznesem. Wynika to poniekąd z większej świadomości społecznej dotyczącej znaczenia zdrowia, edukacji czy kultury (a także jest to efektem działania NGO).

Z drugiej strony organizacje pozarządowe też mają swoje problemy. Podstawowym jest słaba kondycja finansowa, a z tym wiąże się niewykorzystanie ich potencjału. Przeszkodą w tym może być brak właściwych kompetencji w zakresie zarządzania i pozyskiwania środków finansowych (oraz brak wystarczającej informacji skąd można je pozyskać) jak również bariery biurokratyczne w ich pozyskiwaniu i tym samym ogólnokrajowy problem – niski kapitał finansowy NGO.

Bariery biurokratyczne oraz niespójność regulacji prawnych dotyczą także samego funkcjonowania organizacji oraz inicjatyw własnych, dotyczących współpracy na linii NGO-JST i mieszkańcy. Dodatkowo problemem może być wpływ ogólnokrajowych podziałów politycznych na wsparcie i funkcjonowanie lokalnych społeczności. Takie przeszkody prowadzą do wypalenia lokalnych działaczy i aktywistów.

Rozwiązaniem tych problemów mogłoby być uproszczenie przepisów prawnych dotyczących inicjatyw lokalnych, wsparcie na ich realizację ze środków UE (dla kapitału społecznego i ludzkiego), a tym samym wzrost znaczenia NGO w rozwoju społeczno-gospodarczym (także poprzez tworzenie nowych miejsc pracy) oraz lepszy przepływ informacji o działalności LGD i możliwościach wsparcia NGO.

4. Analiza SWOT

W rozdziale tym bazując na diagnozie obszaru przedstawiono analizę SWOT (strengths, weaknesses, opportunities, and threats, czyli mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia). W oparciu o konsultacje społeczne z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami oraz podmiotami publicznymi z terenu LGD tematykę podzielono na 4 główne elementy: infrastrukturę, kapitał ludzki, społeczny i gospodarkę. Następnie zdecydowano się na wybranie odpowiednich zagadnień, które następnie zostały umieszczone w poniższej analizie.

Do opracowania analizy SWOT przyczyniły się wszystkie metody partycypacyjne wymienione w rozdziale II, a ostateczny zakres został ustalony na skutek dyskusji na poszczególnych etapach konsultacji.

37

Tabela 20 Analiza SWOT

		Charakterystyka występowania czynnika	
		pozytywne	Negatywne
Miejsce występowania wskaźnika	Wewnętrzne	INFRASTRUKTURA	
		- atrakcyjność przyrodniczo-turystyczna obszaru (walory krajobrazowe, czyste środowisko)	- brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej (agroturystyka, noclegi, gastronomia)
		- sieć szlaków nordic walking, ścieżki zdrowia i siłowni na świeżym powietrzu	- brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej (szlaki, ścieżki, trasy, mała infrastruktura turystyczna)
		- wzrost liczby obiektów rekreacyjno- sportowych na terenie dużych miejscowości LGD	- brak bazy i zaplecza na organizowanie imprez środowiskowych
		- wzrost liczby terenów pod inwestycje	- brak boisk w małych miejscowościach
KAPITAŁ LUDZKI		- wzrost zaangażowania kobiet wiejskich w sprawy obywatelskie	- brak miejsc pracy (trudna dostępność do zakładów i miejsc pracy)
		- wzrost zaangażowania mieszkańców w sprawy rozwoju swojej miejscowości	- brak odpowiednich kwalifikacji i kompetencji oraz doświadczenia zawodowego osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych
		- większa świadomość społeczna dotycząca znaczenia zdrowia, edukacji i kultury	- niedostosowanie wykształcenia do potrzeb rynku pracy
		- wzrost liczby ludności napływowej posiadającej wysokie kwalifikacje i kompetencje	- niedostosowanie oferty kulturalnej do zmieniających się wzorców spędzania czasu wolnego
		- możliwość własnego rozwoju w różnych sekcjach organizowanych przez domy kultury np. muzyczna, plastyczna itp.	- mała świadomość ludzi bezrobotnych o konieczności podnoszenia swoich kwalifikacji
		- chęć działania dla dobra wspólnego	
		- wzrost zaangażowania seniorów w sprawy społeczne	
		- możliwość podejmowania pracy sezonowej	
		- coraz większy odsetek ludzi wykształconych na obszarze LGD	
KAPITAŁ SPOŁECZNY		- wzrost znaczenia rad sołeckich, powstanie stowarzyszeń nieformalnych i kół gospodyń	- niesatysfakcjonująca oferta dla młodych mieszkańców
		- wzrost liczby silnych organizacji pozarządowych	- niewystarczająca informacja dot. możliwości pozyskania środków
		- wzrost współpracy międzypokoleniowej	- słaba kondycja finansowa lokalnych organizacji pozarządowych
		- duża liczba imprez sportowych	- niewystarczające wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych
		- duża liczba imprez kulturalnych	- niski stopień integracji ludności kaszubskiej z ludnością napływową
		- wzrost współpracy III sektora z biznesem	- niewystarczająca liczba organizacji pro-ekologicznych
			- niewystarczająca współpraca szkoły z III sektorem w obszarze ekologii
			- wypalenie lokalnych działaczy i aktywistów
GOSPODARKA		- wzrost liczby firm rodzinnych na obszarze LGD	- brak sieci produktów lokalnych i tradycyjnych
		- wzrost liczby nowych mieszkańców: impuls do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	- brak oferty turystycznej, opartej na zasobach dziedzictwa naturalnego i
		- wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców	

38

Zewnętrzne			kulturowego - niewystarczająca promocja atrakcji przyrodniczo - kulturowych regionu i obszaru LGD - niedostosowanie wykształcenia mieszkańców do potrzeb na rynku pracy - niewystarczająca oferta miejsc pracy w obszarze promocji zdrowego trybu życia i aktywnego wypoczynku	
	INFRASTRUKTURA			
	- ogólnosiłowe, krajowe i regionalne tendencje do rozwoju internetu jako jednego z głównych kanałów komunikacji	- nowe tendencje w intensywnym wykorzystaniu zasobów naturalnych w przemyśle turystycznych	- perspektywa nowych przepisów dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego:	- stale zmieniające się przepisy unijne i dokumenty programowe w zakresie finansowania działań inwestycyjnych i rozwojowych
	- efektywne uporządkowanie i wykorzystanie przestrzeni i wprowadzanie nowych funkcji	- możliwość wykorzystania środków zewnętrznych w tym UE) na projekty z zakresu rozwoju infrastruktury	- zmiana przepisów dotyczących PPP w zakresie rozwoju infrastruktury	- ograniczenia w inwestycjach ze względu na przepisy ochrony środowiska i ochrony przyrody
	- polityka regionalna nie uwzględniająca rzeczywistych potrzeb LGD	- słaba współpraca samorządów w zakresie rozwoju infrastruktury	- konkurencja innych LGD pod względem jakości i dostępności infrastruktury	- polityka regionalna nie uwzględniająca rzeczywistych potrzeb LGD
KAPITAŁ LUDZKI			- odpływ do większych miast ludzi młodych i dobrze wykształconych,	
- możliwość wykorzystania środków zewnętrznych w tym UE) na projekty z zakresu rozwoju kapitału ludzkiego	- zwiększająca się moda na zdrowy tryb życia	- zwiększające się kompetencje do wykorzystania nowych technologii	- zmiana modelu spędzania wolnego czasu (rozwoj chorób cywilizacyjnych)	
- tendencje do odwarzania ginących (tradycyjnych) zawodów i rzemiosł	- wykorzystanie wiedzy i doświadczenia przedstawicieli społeczności napływowych	- tendencje do rozwoju kultury i podtrzymywania tradycji Kaszub	- nowotwory, depresje, otępienie, cukrzyca)	
KAPITAŁ SPOŁECZNY			- starzenie się społeczeństwa	
- możliwość wykorzystania środków zewnętrznych w tym UE) na projekty z zakresu rozwoju kapitału społecznego,	- przepisy prawne dotyczące inicjatyw lokalnych,	- wzrost znaczenia III sektora w rozwoju społeczno-gospodarczym,	- roszczeniowość społeczności napływowych	
- przepisy prawne dotyczące inicjatyw lokalnych,	- niski kapitał finansowy NGO w Polsce,	- niespójność regulacji w zakresie własnych inicjatyw i dotyczących, współpracy jst, ngo i mieszkańców,	- wpływ ogólnokrajowych podziałów politycznych na lokalny kapitał społeczny,	
- niski kapitał finansowy NGO w Polsce,	- niespójność regulacji w zakresie własnych inicjatyw i dotyczących, współpracy jst, ngo i mieszkańców,	- wpływ ogólnokrajowych podziałów politycznych na lokalny kapitał społeczny,		
GOSPODARKA				
- możliwość wykorzystania środków zewnętrznych w tym UE) na projekty z zakresu rozwoju przedsiębiorczości,	- bliskość aglomeracji trójmiejskiej,	- wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze	- wysokie obciążenia fiskalne,	
- bliskość aglomeracji trójmiejskiej,	- wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze			

39

	<p>przedszkola, żłobki, kluby dziecięce i dla seniorów),</p> <ul style="list-style-type: none"> - wybudowanie drogi S6, - tendencje do rozwoju turystyki wiejskiej, - wzrost popytu na aktywny wypoczynek (na turystykę zrównoważoną i ekoturystykę), - rozwój społeczno-gospodarczy, - tendencje do rozwoju III sektora jako generującego miejsca pracy, - tendencje do wykorzystywania potencjału zasobów lokalnych, - wzmocnienie współpracy z partnerami z regionu, kraju (jst, LGD) i zagranicy. 	<ul style="list-style-type: none"> - konkurencja turystyki i rekreacji nadmorskiej (w skali regionalnej), - skomplikowane przepisy prawne, - bliskość aglomeracji trójmiejskiej, - kryzys społeczno-gospodarczy, - wzrost wykorzystania nowych technologii związanych z zatrudnieniem wykwalifikowanych pracowników, - wzrost nieopłacalności gospodarki rolnej, - negatywna polityka dużych firm (np. monopole energetyczne), - wybudowanie drogi S6, - wzrost turystyki niekontrolowanej (dzikiej), - ekspansja budownictwa deweloperskiego.
--	--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie konsultacji społecznych

Tabela 21 Odniesienie analizy SWOT do diagnozy

Mocne strony	Odniesienie do diagnozy	Słabe strony	Odniesienie do diagnozy
GOSPODARKA			
atrakcyjność przyrodniczo-turystyczna obszaru (walory krajobrazowe, czyste środowisko)	Rozdział 3.2	brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej (agroturystyka, noclegi, gastronomia)	Rozdział 3.7
sieć szlaków nordic walking, ścieżek zdrowia i siłowni na świeżym powietrzu	Rozdział 3.7	brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej (szlaki, ścieżki, trasy, mała infrastruktura turystyczna)	Rozdział 3.7
wzrost liczby obiektów rekreacyjno-sportowych na terenie dużych miejscowości LGD	Rozdział 3.8	brak bazy i zaplecza na organizowanie imprez środowiskowych	Rozdział 3.8
wzrost liczby terenów pod inwestycje	Rozdział 3.8.4	brak boisk w małych miejscowościach	Rozdział 3.8
sieć świetlic wiejskich	Rozdział 3.8.1		
bogate dziedzictwo kulturowe	Rozdział 3.3.		
KAPITAŁ LUDZKI			
wzrost zaangażowania kobiet wiejskich w sprawy obywatelskie	Rozdział 3.9	brak miejsc pracy (trudna dostępność do zakładów i miejsc pracy)	Rozdział 3.6
wzrost zaangażowania mieszkańców w sprawy rozwoju swojej miejscowości	Rozdział 3.9	brak odpowiednich kwalifikacji i kompetencji oraz doświadczenia zawodowego osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych	Rozdział 3.6
większa świadomość społeczna dotycząca znaczenia zdrowia, edukacji i kultury	Rozdział 3.8		
wzrost liczby ludności napływowej posiadającej wysokie kwalifikacje i kompetencje	Rozdział 3.6	niedostosowanie wykształcenia do potrzeb rynku pracy	Rozdział 3.6
możliwość własnego rozwoju w różnych sekcjach organizowanych przez domy kultury np. muzyczna, plastyczna itp.	Rozdział 3.8	niedostosowanie oferty kulturalnej do zmieniających się wzorów spędzania czasu wolnego	Rozdział 3.6
chęć działania dla dobra	Rozdział 3.9		

40

wspólnego			
wzrost zaangażowania seniorów w sprawy społeczne	Rozdział 3.9	mała świadomość ludzi bezrobotnych o konieczności podnoszenia swoich kwalifikacji	Rozdział 3.6
możliwość podejmowania pracy sezonowej	Rozdział 3.6		
coraz większy odsetek ludzi wykształconych na obszarze LGD	Rozdział 3.6		

KAPITAŁ SPOŁECZNY

wzrost znaczenia rad sołeckich	Rozdział 3.9	niesatysfakcjonująca oferta dla młodych mieszkańców	Rozdział 3.1
powstanie stowarzyszeń nieformalnych i kół gospodyń	Rozdział 3.9	Niewystarczająca informacja dot. możliwości pozyskania środków	Rozdział 3.9
wzrost liczby silnych organizacji pozarządowych	Rozdział 3.9	słaba kondycja finansowa lokalnych organizacji pozarządowych	Rozdział 3.9
wzrost współpracy międzypokoleniowej	Rozdział 3.9	niewystarczające wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych	Rozdział 3.9
duża liczba imprez sportowych	Rozdział 3.8		
duża liczba imprez kulturalnych	Rozdział 3.8	niski stopień integracji ludności kaszubskiej z ludnością napływową	Rozdział 3.4
wzrost współpracy III sektora z biznesem	Rozdział 3.9	niewystarczająca liczba organizacji pro-ekologicznych	Rozdział 3.9
		niewystarczająca współpraca szkoły z III sektorem w obszarze ekologii	Rozdział 3.9
		wypalenie lokalnych działaczy i aktywistów	Rozdział 3.9

GOSPODARKA

wzrost liczby firm rodzinnych na obszarze LGD	Rozdział 3.6	brak sieci produktów lokalnych i tradycyjnych	Rozdział 3.3
wzrost liczby nowych mieszkańców; impuls do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	Rozdział 3.6	niewystarczająca oferta miejsc pracy w obszarze promocji zdrowego trybu życia i aktywnego wypoczynku	Rozdział 3.6
wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców	Rozdział 3.6	brak oferty turystycznej, opartej na zasobach dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Rozdział 3.3
		niewystarczająca promocja atrakcji przyrodniczo - kulturowych regionu i obszaru LGD	Rozdział 3.3
		niedostosowanie wykształcenia mieszkańców do potrzeb na rynku pracy	Rozdział 3.6

Szanse

Odniesienie do diagnozy

Zagrożenia

Odniesienie do diagnozy

INFRASTRUKTURA

ogólnostawowe, krajowe i regionalne tendencje do rozwój Internetu jako jednego z głównych kanałów komunikacji	Rozdział 3.8.4	stale zmieniające się przepisy unijne i dokumenty programowe w zakresie finansowania działań inwestycyjnych i rozwojowych	Rozdział 3.8.4
nowe tendencje w intensywnym wykorzystaniu zasobów naturalnych w przemyśle	Rozdział 3.7	ograniczenia w inwestycjach ze względu na przepisy ochrony środowiska i ochrony przyrody	Rozdział 3.8.4

41

turystycznych			
perspektywa nowych przepisów dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego: efektywne uporządkowanie i wykorzystanie przestrzeni i wprowadzanie nowych funkcji	Rozdział 3.8.4	polityka regionalna nie uwzględniająca rzeczywistych potrzeb LGD	Rozdział 3.8.4
możliwość wykorzystania środków zewnętrznych w tym UE) na projekty z zakresu rozwoju infrastruktury	Rozdział 3.8	słaba współpraca samorządów w zakresie rozwoju infrastruktury	Rozdział 3.8.4
zmiana przepisów dotyczących PPP w zakresie rozwoju infrastruktury	Rozdział 3.8	konkurencja innych LGD pod względem jakości i dostępności infrastruktury	Rozdział 3.8.4
KAPITAŁ LUDZKI			
możliwość wykorzystania środków zewnętrznych w tym UE) na projekty z zakresu rozwoju kapitału ludzkiego	Rozdział 3.9	odpływ do większych miast ludzi młodych i dobrze wykształconych,	Rozdział 3.1
zwiększająca się moda na zdrowy tryb życia	Rozdział 3.7	zmiana modelu spędzania wolnego czasu	Rozdział 3.8.3
zwiększające się kompetencje do wykorzystania nowych technologii	Rozdział 3.6	rozwoj chorób cywilizacyjnych (nowotwory, depresje, otyłość, cukrzyca)	Rozdział 3.8.3
tendencje do odzwierciedlania ginących (tradycyjnych) zawodów i rzemiosł	Rozdział 3.3	starzenie się społeczeństwa	Rozdział 3.8.3
wykorzystanie wiedzy i doświadczenia przedstawicieli społeczności napływowych	Rozdział 3.6	roszczeniowość społeczności napływowych	Rozdział 3.4
tendencje do rozwoju kultury i podtrzymania tradycji Kaszub	Rozdział 3.3		
KAPITAŁ SPOŁECZNY			
możliwość wykorzystania środków zewnętrznych w tym UE) na projekty z zakresu rozwoju kapitału społecznego	Rozdział 3.9	bariery biurokratyczne w pozyskiwaniu środków na działalność NGO	Rozdział 3.9
przepisy prawne dotyczące inicjatyw lokalnych	Rozdział 3.9	przepisy prawne dotyczące działalności NGO	Rozdział 3.9
wzrost znaczenia III sektora w rozwoju społeczno-gospodarczym	Rozdział 3.9	niski kapitał finansowy NGO w Polsce	Rozdział 3.9
rozwijająca się kultura kaszubska	Rozdział 3.3	niespójność regulacji w zakresie własnych inicjatyw i dotyczących współpracy jst, ngo i mieszkańców	Rozdział 3.9
rosnąca świadomość roli kultury w życiu społeczno-gospodarczym	Rozdział 3.3	wpływ ogólnokrajowych podziałów politycznych na lokalny kapitał społeczny	Rozdział 3.9
GOSPODARKA			
możliwość wykorzystania środków zewnętrznych w tym UE) na projekty z zakresu rozwoju przedsiębiorczości	Rozdział 3.6	odpływ wykształconego młodego pokolenia	Rozdział 3.1

42

bliskość aglomeracji trójmiejskiej	Rozdział 3.1	bariery biurokratyczne związane z wykorzystaniem środków zewnętrznych	Rozdział 3.6
wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze przedszkole, żłobki, kluby dziecięce i dla seniorów)	Rozdział 3.8.1	wysokie obciążenia fiskalne	Rozdział 3.6
wybudowanie drogi S6	Rozdział 3.1	konkurencja turystyki i rekreacji nadmorskiej (w skali regionalnej)	Rozdział 3.7
tendencje do rozwoju turystyki wiejskiej	Rozdział 3.7	skomplikowane przepisy prawne	Rozdział 3.6
wzrost popytu na aktywny wypoczynek (na turystykę zrównoważoną i ekoturystykę)	Rozdział 3.7	bliskość aglomeracji trójmiejskiej	Rozdział 3.1
rozwój społeczno-gospodarczy tendencje do rozwoju III sektora jako generującego miejsca pracy	Rozdział 3.6 Rozdział 3.9	kryzys społeczno-gospodarczy wzrost wykorzystania nowych technologii związanych z zatrudnieniem wykwalifikowanych pracowników	Rozdział 3.6 Rozdział 3.6
tendencje do wykorzystywania potencjału zasobów lokalnych	Rozdział 3.3	wzrost nieopłacalności gospodarki rolnej	Rozdział 3.5
wzmocnienie współpracy z partnerami z regionu, kraju (jst, LGD) i zagranicy	Rozdział 3.3	negatywna polityka dużych firm (np. monopole energetyczne)	Rozdział 3.6
		wybudowanie drogi S6	Rozdział 3.1
		wzrost turystyki niekontrolowanej (dzikiej)	Rozdział 3.7
		ekspansja budownictwa deweloperskiego	Rozdział 3.1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie partycypacji różnych podmiotów w procesie tworzenia LSR

43

5. Cele i wskaźniki

Punktem wyjścia do dyskusji na poszczególnych etapach partycypacji były:

- biały wywiad - systematyczne gromadzenie i analizowanie informacji na temat LGD pochodzących z ogólnie dostępnych źródeł - dotychczasowe cele i wskaźniki, wymogi konkursowe, itp.
 - prace zespołu roboczego oraz grup roboczych (warunki w okresie marzec - czerwiec 2015 r.)
- Na kolejnych etapach konsultacji wzięto pod uwagę możliwości jakie będzie miało LGD w zakresie pozyskania środków, zgłaszane zainteresowanie lub jego brak przez poszczególne podmioty (np. JST czy przedsiębiorcy):
- spotkania konsultacyjne - poznanie opinii interesariuszy, na temat celów i wskaźników
 - warunki deliberatywne (spotkania z mieszkańcami)
- Ostateczny kształt dokumentu jest efektem tych prac.

Tabela 23 Cele i wskaźniki LSR

Lp	Cel ogólny	Wskaźnik oddziaływania dla celu ogólnego		stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	Źródło danych/stopień pomiaru
		Wskaznik oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary			
w.10	Liczba zrealizowanych projektów dot. infrastruktury oraz promocji	Szt.		0	14	Ankiety monitorujące postęp realizacji LSR
1.1	Cel szczegółowy	Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej				
1.2	Cel szczegółowy	Promocja obszaru LGD				
	Wskaźnik rezultatu dla celu szczegółowego	Jednostka miary		stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	Źródło danych/stopień pomiaru
	Wzrost liczby osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	Osoby		0	400	Dokumenty wewnętrzne
	Wzrost liczby osób odwiedzających obiekty kultury	Osoby		0	400	Dokumenty wewnętrzne
	Liczba utworzonych miejsc pracy	Osoby		0	2	Dokumenty wewnętrzne

Lp	Cel ogólny	Wskaźnik oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	Źródło danych/stopień pomiaru	ewidencja zatrudnienia
	Liczba projektów skierowanych do 3 grup docelowych	Szt		0	1	Dokumenty wewnętrzne	
	Liczba uczestników wydarzeń związanych z promocją obszaru LGD	Osoby		0	2000	Dokumenty wewnętrzne	
	Liczba odbiorców wydarzeń promujących lokalne produkty	Osoby		0	400	Dokumenty wewnętrzne	
	Liczba odbiorców wydarzeń i publikacji promujących kulturę kaszubską	Osoby		0	400	Dokumenty wewnętrzne	
	Liczba odbiorców publikacji i wydawnictw promujących obszar LGD w okresie 2015-2022	Osoby		0	10000	Dokumenty wewnętrzne	

Przedsięwzięcia	Grupy docelowe	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu		Wartość		Źródło danych/stopień pomiaru
			Nazwa	Jednostka miary	stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	
1.1.1	Przedsiębiorcy, osoby fizyczne	konkurs	Liczba wybudowanych, wyremontowanych lub wyposażonych obiektów	szt	0	2	Dokumenty wewnętrzne
1.1.2	JST, organizacje pozarządowe, mianowicie	konkurs	Liczba wybudowanych lub wyposażonych obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i turystycznej	szt	0	6	Protokół odbioru, dokumenty wewnętrzne

1.2.1	Publikacje promujące obszar LGD w tym promujące kulturę kaszubską	organizacje pozarządowe	konkurs	Liczba publikacji	szt	0	1	Dokumenty wewnętrzne
1.2.2	Kampanie promocyjne, marketingowe i imprezy promujące obszar LGD lub zachęcające do inwestowania	organizacje pozarządowe	Opisacja własna, konkurs, projekt współpracy	Liczba projektów wspólnych, w tym międzynarodowych	szt	0	2	Dokumenty wewnętrzne
				Liczba zrealizowanych kampanii	szt	0	1	Dokumenty wewnętrzne
1.2.3	Promocja produktów lokalnych	organizacje pozarządowe	konkurs	Liczba wydarzeń i projektów, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	szt	0	2	Dokumenty wewnętrzne
2.0	Cel ogólny	Wspieranie aktywności mieszkańców i organizacji z terenu LGD						
	Wskaźnik oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary		stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	Źródło danych/stopień pomiaru		
w.2.0	Ilość nowych inicjatyw społecznych	Szt.		0	2	Ankiety monitorujące postęp realizacji LSR, dane statystyczne		
2.1	Cel szczegółowy	Budowa i rozwój sieci społecznych						
2.2	Cel szczegółowy	Rozwój wiedzy i postaw w zakresie ochrony środowiska						
	Wskaźnik rezultatu dla celu szczegółowego	Jednostka miary		stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	Źródło danych/stopień pomiaru		
w.2.1	Liczba uczestników nowych inicjatyw związanych z promocją zdrowego trybu życia/kultury	Osoby		0	400	Dokumenty wewnętrzne		
w.2.2	Liczba uczestników inicjatyw dot. kształtowanie się postaw ekologicznych	Osoby		0	300	Dokumenty wewnętrzne		
	Przedsięwzięcia	Grupy docelowe	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu		Wartość		
				Nazwa	Jednostka miary	stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	Źródło danych/stopień pomiaru

2.1.1	Inicjatywy związane z promocją zdrowego trybu życia oraz aktywnym wypoczynkiem	Organizacje pozarządowe, mianowicie	konkurs	Liczba zrealizowanych projektów związanych z promocją zdrowia lub promocją zdrowego trybu życia	szt	0	1	Dokumenty wewnętrzne
2.2.1	Kształtowanie postaw ekologicznych	Organizacje pozarządowe, mianowicie, JST	konkurs	Liczba wydarzeń i projektów, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	szt	0	1	Dokumenty wewnętrzne
3.0	Cel ogólny	Rozwój przedsiębiorczości na terenie LGD						
	Wskaźnik oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary		stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	Źródło danych/stopień pomiaru		
w.3.0	Liczba wsparcia przedsiębiorców	Szt.		0	24	Ankiety monitorujące postęp realizacji LSR		
3.1	Cel szczegółowy	Wspieranie przedsiębiorstw						
	Wskaźnik rezultatu dla celu szczegółowego	Jednostka miary		stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	Źródło danych/stopień pomiaru		
w.3.1	Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	Szt.		0	18	Dokumenty wewnętrzne		
	Liczba utworzonych miejsc pracy	Szt.		0	6	Dokumenty wewnętrzne		
	Liczba osób przetranskolorowanych w grupach wsparcia	Osoby		0	10	Dokumenty wewnętrzne		
	Liczba osób przekolorowanych w grupach defaworyzowanych obywateli w wsparciem	Osoby		0	6	Dokumenty wewnętrzne		
	Przedsięwzięcia	Grupy docelowe	Sposób realizacji	Wskaźniki produktu		Wartość		
				Nazwa	Jednostka miary	stan początkowy 2015 rok	plan 2023 rok	Źródło danych/stopień pomiaru
3.1.1	Tworzenie nowych przedsiębiorstw wnt.ze	osoby fizyczne	konkurs	Liczba operacji polegających na	szt	0	18	Dokumenty wewnętrzne

6. Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru

Punktem wyjścia do dyskusji na poszczególnych etapach partycypacji były:

- biały wywiad - systematyczne gromadzenie i analizowanie informacji na temat zasad i kryteriów wyboru operacji oraz LGD pochodzących z ogólnie dostępnych źródeł - dotychczasowe dokumenty określające te zasady, wytyczne ministerstwa, itp.,
- prace zespołu roboczego oraz grup roboczych (warsztaty w okresie marzec - czerwiec 2015 r.),

Na kolejnych etapach konsultacji wykorzystano także kolejne metody partycypacji:

- spotkania konsultacyjne - poznanie opinii interesariuszy, na temat celów, zasad wyboru operacji oraz kryteriów,

Ostateczny kształt dokumentu jest efektem tych prac.

Kryteria zostały tak ustalone, by wspierać grupy defaworyzowane oraz tworzenie miejsc pracy.

Procedura oceny i wyboru operacji obejmuje następujące etapy:

1. Procedurę naboru i przyjęcia wniosku
2. Procedurę oceny wniosku
3. Procedurę odwoławczą (ewentualnie)
4. Procedurę ostatecznego wyboru operacji do dofinansowania w ramach LSR

Zasady wyboru (i ich zmiany) operacji uchwała Rada LGD (zgodnie z umocowaniem w statucie stowarzyszenia).

W celu zapewnienia prawidłowości wyboru operacji zachowane zostały następujące procedury:

- Opis sposobu udostępniania procedur do wiadomości publicznej (informacje te będą dostępne na stronie internetowej).
- Zapewnienie parytetu w poszczególnych głosowaniach organu decyzyjnego (min. 50% głosów podczas wyboru projektu, pochodzi spoza sektora publicznego)
- Zagwarantowano przejrzysty podział zadań i zakres odpowiedzialności poszczególnych organów LGD w procesie oceny
- Ustalono mierzalne i zrozumiałe kryteria, a w przypadku kryteriów jakościowych, opisano jakie warunki trzeba spełnić by osiągnąć dane kryterium - kryteria będą obowiązywały wszystkich wnioskodawców w konkursie
- Organizacja naboru wniosków uwzględniła minimalne wymogi określone prawem (np. czas trwania naboru, tryb ogłaszania, termin rozpoczęcia naboru, miejsce składania wniosków).
- Opisano sytuację wyboru projektów do dofinansowania, gdy kilka otrzymało jednakową liczbę punktów, a limit dostępnych środków nie pozwalała na dofinansowanie wszystkich
- Ustalono zasady w zakresie określania kwoty wsparcia dla danej operacji
- Ustalono zasady w zakresie określania kworum i systemu głosowania w Radzie
- Opisano sposób postępowania w celu zapobieżenia podwójnemu finansowaniu operacji.
- Określono sposób informowania o wynikach oceny i możliwości odwołania się od decyzji (w tym warunki i sposób wniesienia odwołania, termin na jego wniesienie).

Wobec członków Rady stawiane są min. następujące wymagania:

- Wyłączenie z oceny członka Rady, gdy jest wnioskodawcą, reprezentuje wnioskodawcę, zachodzi pomiędzy nim a wnioskodawcą stosunek bezpośredniej podległości służbowej, jest z nim spokrewniony, lub jest osobą fizyczną reprezentującą przedsiębiorstwo powiązane z przedsiębiorstwem reprezentowanym przez wnioskodawcę.
- W tym czasie osoba ta nie powinna brać udziału w całym procesie wyboru danej operacji, w tym opuścić salę co najmniej w momencie głosowania nad wyborem tej operacji

52

W planie działania będącego załącznikiem do LSR przedstawiono dokładny harmonogram osiągania wskaźników produktu w przedziałach 3 letnich (z wyjątkiem ostatniego 2-letniego okresu) dla poszczególnych przedsięwzięć. Taki układ przełoży się na osiągnięcie planowanych celów. Wskaźniki planowane do osiągnięcia będą ok. 50% zrealizowane już w pierwszym okresie 3-letnim. Należy wziąć także pod uwagę, iż od złożenia wniosku do zakończenia realizacji projektu musi upłynąć trochę czasu, tym samym właściwe jest planowanie osiągnięcia wskaźników z pewnym opóźnieniem w stosunku do terminów naborów wniosków.

W załączniku do LSR przedstawiono plan działania.

8. Budżet LSR

Budżet Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Kaszubska Droga” został umieszczony w załączniku do LSR. Zostanie on ustalony na podstawie analizy potrzeb zgłoszonych przez różne grupy społeczne biorące udział w konsultacjach oraz w oparciu o limit jaki zostanie przyznany LGD przez Urząd Marszałkowski w naborze na finansowanie jej działań (działanie PROW M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność) (art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)).

Środki będą wdrażane poprzez następujące poddziałania:

- 19.2 – Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Przynajmniej 50% środków zostanie przeznaczony na przedsięwzięcia związane z tworzeniem lub utrzymaniem miejsc pracy.

- 19.3 – Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania, w typie operacji „Wdrażanie projektów współpracy”

- 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji

Zaplanowano jednofunduszowość LGD, stąd finansowanie przedsięwzięć będzie się odbywać z funduszu EFRROW (PROW).

Przewiduje się ponadto realizację projektów we współpracy z innymi LGD. W przypadku możliwości finansowania projektów z terenu LGD możliwe do rozpatrzenia będą finansowane ze środków EFRR i EFS.

Budżet będzie zakładał rozłożenie wydatków w czasie. W pierwszym 3-letnim okresie wdrażania LSR przewidziano rozdysponowanie większej części środków. Po tym okresie przewidziano weryfikację budżetu oraz w razie konieczności jego modyfikację. W ostatnich latach wdrażania LSR przewidziano jego stopniowe wygaszenie, tak aby zdyktować rozdysponować środki, a beneficjenci mogli zrealizować projekty z odpowiednim zapasem czasowym.

Krótki opis powiązania budżetu z celami LSR

Najwięcej środków zostanie przeznaczonych na cel ogólny nr 3 Rozwój przedsiębiorczości na terenie LGD oraz przedsięwzięcie 1.1.1 „Przedsięwzięcia z zakresu rozwoju agroturystyki, bazy noclegowej i gastronomii”, bowiem aż 50% całego budżetu, ze względu na fakt iż tworzenie i utrzymanie miejsc pracy jest głównym przedmiotem interwencji LGD w obecnym okresie programowania inicjatywy LEADER. Środki te adresowane będą głównie do przedsiębiorców oraz osób fizycznych. Drugim najbardziej istotnym celem jaki będzie wspierany to pozostałe przedsięwzięcia celu ogólnego nr 1, tj. Rozwój infrastruktury na terenie LGD. W ramach tego celu wsparte będą działania dotyczące obiektów rekreacyjno-sportowych i kulturowych oraz zakupu wyposażenia dla podmiotów działających w sferze kultury. Dodatkowo ujęta będzie tutaj także promocja obszaru, także w zakresie kulturowym. Pozostałe środki zostaną przeznaczone na realizację celu 2 (Wspieranie aktywności mieszkańców i organizacji z terenu LGD).

54

- Publikowane będą protokoły z posiedzeń organu decyzyjnego zawierających informacje o wyłączeniach z procesu decyzyjnego, ze wskazaniem których wniosków wyłączenie dotyczy,

- Członkowie Rady składają pisemne deklaracje i oświadczenia o zachowaniu bezstronności.

Kryteria wyboru

Kryteria wyboru operacji wybrane przez LGD są:

- obiektywne,
- niedyskryminujące,
- przejrzyste,
- powiązane z diagnozą obszaru,
- bezpośrednio przyczyniające się do wyboru operacji, które przyczyniają się do osiągania określonych w LSR wskaźników produktu i rezultatu,
- mieralne, a w przypadku kryteriów jakościowych powinny zawierać szczegółowy opis podejścia do ich oceny wskazujący wymagania konieczne do spełnienia;
- kryteria posiadają dodatkowe opisy/definicje oraz sposób przyznawania wag nie budzą wątpliwości,
- dookreślone w zakresie minimalnych i maksymalnych wartości wraz z opisaniem zasad przyznawania punktów w przedziale minimum – maksimum.

Innowacyjność

Każdy projekt podlegający ocenie będzie weryfikowany w oparciu o to kryterium merytoryczne. Do każdego projektu będzie stosowane indywidualne podejście, natomiast by projekt uzyskał pozytywną ocenę w ramach tego kryterium będzie musiał wpisać się w poniższą zasadę:

Za innowację uznaje się wdrożenie nowego lub istotnie ulepszonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody organizacyjnej lub nowej metody marketingowej w praktyce gospodarczej, organizacji miejsca pracy lub w zakresie stosunków z otoczeniem. Przy czym nowy lub istotnie ulepszone produkt zostaje wdrożony, gdy jest wprowadzony na rynek. Nowe procesy, metody organizacyjne lub metody marketingowe zostają wdrożone, kiedy rozpoczyna się ich faktyczne wykorzystywanie w działalności. Innowacja rozumiana jest także jako zrealizowanie operacji opartej o nowe rozwiązanie oparte na lokalnych zasobach kulturowych i/lub historycznych i/lub przyrodniczych dotychczas nie znanych / nie stosowanych na obszarze LSR w odpowiednim zakresie terytorialnym.

LGD wybierze także inne kryteria premiowane. Planuje się realizację operacji własnych LGD.

W załączniku do LSR przedstawiono kryteria wyboru projektów

7. Plan działania

Punktem wyjścia do dyskusji na poszczególnych etapach partycypacji były:

- biały wywiad - systematyczne gromadzenie i analizowanie informacji na temat LGD pochodzących z ogólnie dostępnych źródeł - dotychczasowe plany działania, wymogi konkursowe, itp.
- prace zespołu roboczego oraz grup roboczych (warsztaty w okresie marzec-czerwiec 2015 r.).

Na kolejnych etapach konsultacji wzięto pod uwagę możliwości jakie będzie miało LGD w zakresie pozyskania środków, zgłaszane zainteresowanie lub jego brak przez poszczególne podmioty (np. JST czy przedsiębiorcy)

- spotkania konsultacyjne - poznanie opinii interesariuszy, na planu działania
- warsztat deliberacyjny (spotkania z mieszkańcami)

Ostateczny kształt dokumentu jest efektem tych prac.

53

Wysokość wsparcia

Wysokość wsparcia przyznanego na rozpoczęcie działalności gospodarczej została ustalona na poziomie: 100 tys. - Przedsięwzięcia z zakresu rozwoju agroturystyki, bazy noclegowej i gastronomii, pozostałe - 50 tys.

Intensywność wsparcia została określona na poziomie:

- 70% kosztów kwalifikowalnych - w przypadku podmiotu wykonującego działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
- 100% - w przypadku pozostałych podmiotów,
- 63,63% kosztów kwalifikowalnych - w przypadku jednostki sektora finansów publicznych

LGD wyznaczyła zasady premiowania projektów, w których wkład własny wnioskodawcy przekracza intensywność pomocy określoną w poszczególnych programach (dotyczy także operacji własnych).

9. Plan komunikacji

Punktem wyjścia do dalszych prac na poszczególnych etapach partycypacji były:

- biały wywiad - systematyczne gromadzenie i analizowanie informacji na temat planów i metod komunikacji pochodzących z ogólnie dostępnych źródeł - dotychczasowe dokumenty określające te zasady, wytyczne ministerstwa, itp.,
- prace zespołu roboczego oraz grup roboczych (warsztaty w okresie marzec-czerwiec 2015 r.).

Na kolejnych etapach konsultacji wykorzystano także kolejną metodę:

- konsultacje mailowe - wysłanie maila do członków zespołu z prośbą o konsultację planu komunikacji

Plan komunikacji zakłada następujące elementy:

- Główne cele działań komunikacyjnych wynikające z przeprowadzonej analizy potrzeb/problemów komunikacyjnych
- Działania komunikacyjne oraz odpowiadające im środki przekazu uwzględniające różnorodne rozwiązania komunikacyjne, których atrakcyjność i stopień innowacyjności dostosowane są do poszczególnych adresatów
- Wskazanie głównych adresatów poszczególnych działań komunikacyjnych, tj. grup docelowych
- Zakładane wskaźniki w oparciu o planowany budżet działań komunikacyjnych
- Planowane efekty działań komunikacyjnych
- Analiza efektywności zastosowanych działań komunikacyjnych i środków przekazu
- Opis wniosków/opinii zebranych podczas działań komunikacyjnych, sposobu ich wykorzystania w procesie realizacji LSR
- Calkowity budżet przewidziany na działania komunikacyjne w okresie realizacji LSR.

Cele w komunikacji stawiane przez LGD będą zależne od okresu, w jakim będzie on realizowany: W początkowym okresie realizacji LSR konieczne będzie dotarcie do mieszkańców, innych potencjalnych beneficjentów i przedstawienie im samej strategii jej głównych celów, zasadach na jakich przyznawane jest wsparcie oraz typów operacji kwalifikujących się do dofinansowania poprzez przeprowadzenie kampanii informacyjnej. Dodatkowo dla tej samej grupy docelowej przewidziano szereg spotkań informacyjnych z zakresu zasad interpretacji poszczególnych kryteriów oceny używanych przez radę LGD. W przypadku zmian tych kryteriów spotkania takie także będą

55

odbywać się po takim wydarzeniu, by potencjalni beneficjenci byli odpowiednio przygotowani do możliwości składania wniosków.

W trakcie trwania konkursów oraz po nich będzie weryfikowana jakość tej pomocy, na podstawie uzyskanej informacji zwrotnej od osób i podmiotów korzystających z pomocy biura LGD.

10. Zintegrowanie

Tabela 24 Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami - Cel 1

Table with 3 columns: LGD, Cel 1, and other strategic goals like 'Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreatywnej i kulturalnej'.

Tabela 25 Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami - Cel 2

Table with 3 columns: LGD, Wspieranie aktywności mieszkańców i organizacji z terenu LGD, and other goals like 'Budowa i rozwój więzi społecznych'.

Tabela 26 Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami - Cel 3

Table with 3 columns: LGD, Rozwój przedsiębiorczości na terenie LGD, and other goals like 'Wzrost kompetencji w przedsiębiorstwach'.

Table with 3 columns: Strategy, Description, and Impact. Rows include 'Utworzenie w Luzinie centrum gospodarczego' and 'Strategia Rozwoju Województwa'.

Istotą realizacji LSR jest wdrożenie i zintegrowanie poszczególnych sektorów, zasobów i całego obszaru LGD. Ze względu, iż jednym z podstawowych zasobów tego terenu jest kultura, tradycja kaszubska...

11. Monitoring i ewaluacja

Punktem wyjścia do dalszych na poszczególnych etapach partycypacji były:

- biały wywiad - systematyczne gromadzenie i analizowanie informacji na temat zasad monitoringu i ewaluacji...
zespół roboczy - zaangażowana praca nad zasadami monitoringu i ewaluacji...
grupy robocze - praca w grupach nad poszczególnymi elementami

Po opracowaniu dokumentu przeprowadzono spotkania konsultacyjne w celu poznania opinii interesariuszy, na temat zasad monitoringu i ewaluacji.

Ostateczny kształt poniższych zapisów jest rezultatem ww. prac.

Ocena wdrażania LSR ma umożliwić w jak największym stopniu określenie, czy jest ona wykonywana prawidłowo a jej realizacja przebiega zgodnie z założeniami i czy sposób funkcjonowania stowarzyszenia gwarantuje wypełnienie wszystkich nałożonych na nie zadań.

Ocenę wdrażania LSR będą podlegały takie elementy jak: osiąganie założonych celów i wskaźników, wykorzystanie budżetu, realizacja wybranych operacji czy jakoś stosowanych kryteriów wyboru operacji oraz stosowanych procedur.

odwiedzających stronę) czy ogłaszając konkursami (liczba składanych wniosków, zapytań, spotkań, telefonów dot. poszczególnych konkursów)

Ewaluacja będzie dotyczyła dwóch różnych kwestii - wewnętrznej (dot. funkcjonowania LGD) oraz oceny wdrażania samej LSR. Ocena ta będzie przeprowadzana co roku, natomiast opinie będą gromadzone przez cały okres objęty weryfikacją.

W przypadku ewaluacji wewnętrznej podlegać jej będą np. pracownicy LGD (biuro), osoby lub podmioty wspierające w bieżącym funkcjonowaniu LGD (np. księgowość) oraz pozostałe organy LGD. Ocena będzie dokonywana co roku głównie przez Zarząd LGD oraz Zespół Monitorujący.

Dodatkowo ewaluacja będzie dotyczyła takich zagadnień jak przebieg konkursów czy sposób przepływu informacji. Ocenie będą podlegały podmioty odpowiedzialne za poszczególne kwestie. Ocenę dokonywać będą także potencjalni beneficjenci w postaci ankiet.

Oceny wdrażania LSR będą podlegać takie elementy jak: osiąganie założonych celów i wskaźników, wykorzystanie budżetu, realizacja wybranych operacji czy jakoś stosowanych kryteriów wyboru operacji oraz stosowanych procedur.

12. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) (art.46) należy stwierdzić, iż pomimo faktu, że część projektów, która będzie realizowana znajdzie się na terenach chronionych, (w tym NATURA 2000), nie będzie znacząco ani potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 nr 213 poz. 1397) - takich projektów wspartych w ramach LSR się nie przewiduje.

Tym nie mniej w celu dopełnienia konieczności postępowania LGD Kaszubska Droga wystąpiła do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Wojewódzkiego Państwowego Inspektoratu Sanitarnego w Gdańsku o wyrażenie opinii ws. konieczności przeprowadzania tej oceny. LGD Kaszubska Droga otrzymała opinię że nie ma konieczności przeprowadzania pełnej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (nie ma konieczności sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko).

13. Spis tabel, wykresów, map i zdjęć

Mapa 1 Lokalizacja gmin LGD na tle powiatu wejherowskiego 2
Mapa 2 Krainy geograficzne na Pomorzu Gdańskim 11
Mapa 3 Krainy fizyko-geograficzne w okolicy gmin LGD 11
Mapa 4 Kaszubski Park Krajobrazowy na terenie gminy Linia 13
Mapa 5 Trójmiejski Park Krajobrazowy na terenie gm. Szemud 14
Mapa 6 Rezerwat Pelcznica 15
Mapa 7 Obszar Lasów Lęborskich 16
Mapa 8 Dolina Górnej Leby 17

Tabela 1 Lista przykładowych projektów realizowanych przez podmioty publiczne ze środków LEADER 2007-2013 3
Tabela 2 Skład Rady Lokalnej Grupy Działania „Kaszubska Droga na dzień 30 listopada 2015 5
Tabela 3 Liczba ludności w poszczególnych gminach LGD, udział procentowy oraz gęstość zaludnienia (wg stanu na dzień 31.12.2013 r.) 22
Tabela 4 Udział grup wiekowych w ogóle ludności gmin i LGD 23
Tabela 5 Struktura użytkowania gruntów na terenie LGD 24
Tabela 6 Wielkość gospodarstw rolnych 24
Tabela 7 Rodzaje upraw na terenie LGD (w ha) 25
Tabela 8 Uprawy zbóż podstawowych z mieszkankami zbożowymi na terenie LGD 25
Tabela 9 Udział liczby gospodarstw posiadających zwierzęta gospodarskie 26
Tabela 10 Skład bydła w gospodarstwach 26
Tabela 11 Liczba podmiotów gospodarczych (2014) 26
Tabela 12 Liczba przedsiębiorstw poszczególnych działów gospodarki w gminach i LGD zgodnie z PKD2007 27
Tabela 13 Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców 28
Tabela 14 Podmioty gospodarki narodowej ogółem - tendencja zmian 28
Tabela 15 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i udział w całości przedsiębiorstw 29
Tabela 16 Liczba bezrobotnych w poszczególnych latach 30
Tabela 17 Liczba miejsc noclegowych na terenie LGD 32
Tabela 18 Wskaźnik Schneidera 32
Tabela 19 Długość wodociągów i kanalizacji oraz liczba użytkowników 35
Tabela 20 Analiza SWOT 38
Tabela 21 Odniesienie analizy SWOT do diagnozy 40
Tabela 22 Cele i wskaźniki LSR 44
Tabela 23 Powiązania problemów, celów oraz wskaźników 48
Tabela 24 Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami - Cel 1 56
Tabela 25 Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami - Cel 2 56
Tabela 26 Komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami - Cel 3 56

Wykres 1 Udział poszczególnych sektorów 5
Wykres 2 Udział liczby ludności w poszczególnych gminach 22
Wykres 3 Zmiana liczby ludności obszaru LGD w latach 2007-2014 22
Wykres 4 Liczba mieszkańców gmin obszaru LGD w okresie 2007-2014 23
Wykres 5 Udział grup wiekowych w ogóle ludności w latach 2007-2014 23
Wykres 6 Zmiana liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców (rok 2006=0) 28
Wykres 7 Stopa bezrobocia w stosunku do osób w wieku produkcyjnym 30
Wykres 8 Stopa bezrobocia w stosunku do osób w wieku produkcyjnym - porównanie obszaru LGD i średniej wojewódzkiej 31
Wykres 9 Udział kobiet wśród bezrobotnych 31
Wykres 10 Stopa bezrobocia wśród kobiet w stosunku do osób w wieku produkcyjnym 32
Zdjęcie 1 Kościół par. pw. św. Wojciecha w Kielnie 19
Zdjęcie 2 Pałac w Godętowie 19
Zdjęcie 3 kościół par. pw. św. Wawrzyńca w Luzinie 20

Załączniki

14.1 Procedura aktualizacji LSR

- Planuje się przeprowadzenie ogólnego przeglądu dokumentów pod koniec 2018 roku, czyli na moment rozliczenia pierwszego 3-letniego okresu wdrażania LSR. Wówczas wszyscy członkowie LGD, a także mieszkańcy obszaru mają możliwość składanie wniosków, uwag i propozycji zmian w zapisach Lokalnej Strategii Rozwoju. Wszystkie te uwagi są zbierane i analizowane w biurze Lokalnej Grupy Działania.
- Uwagi wnoszą się do Zarządu za pośrednictwem biura na specjalnie do tego celu przygotowanym wniosku.
- Analiza zgłaszanych do LGD potrzeb i propozycji zmian dokonywana jest przez pracowników Biura i Zarząd Stowarzyszenia.
- Analiza otoczenia prawnego związanego z funkcjonowaniem LGD i wdrażaniem LSR dokonywana jest przez pracowników Biura i Zarząd.
- Ewaluacja wdrażania LSR dokonywana jest przez Zespół ds. Monitoringu i Ewaluacji, powołany przez Radę LGD, który przygotowuje Raport z wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju, który może być podstawą do dokonania zmian w dokumentach.
- Zarząd może dodatkowo podjąć decyzję o zleceniu ekspertom zewnętrznym analizy związanej z koniecznością aktualizacji dokumentów Stowarzyszenia.
- W przypadku, gdy po analizie przeprowadzonej konsultacji okaże się iż faktycznie istnieje konieczność wprowadzenia zmian Zarząd przygotowuje projekt aktualizacji, a następnie poddaje go społecznym konsultacjom.
- Po upływie terminu konsultacji społecznych Zarząd przygotowuje zestawienie wszystkich wniesionych wniosków i uwag wraz ze swoją rekomendacją czy dana uwaga została uwzględniona czy nie. W przypadku odrzucenia uwagi Zarząd podaje uzasadnienie. Wszystkie informacje na ww. temat będą publikowane na stronie internetowej LGD.
- Zarząd dokonuje ostatecznej decyzji o zmianach. Przyjęte uchwałą zmiany rekomenduje Radzie LGD.
- Aktualizacja Lokalnej Strategii Rozwoju dokonywana jest uchwałą Rady LGD
- Uchwała zostaje opublikowana na stronie internetowej.

Wniosek zgłaszania uwag do aktualizacji LSR.

Lp.	Imię, nazwisko/ nazwa podmiotu	Adres email	Dokument, strona	Obecna treść	Proponowana treść	Uzasadnienie
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

60

14.2 Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu

Celem procedur jest monitorowanie i ewaluacja wdrażania LSR oraz pracy i oddziaływania LGD „Kaszubska Droga” poprzez ocenę wskaźników produktu, rezultatu, zakres planowanych przedsięwzięć oraz weryfikację założonych w LSR celów. W razie konieczności na skutek wniosków z monitoringu z ewaluacji wdrażania LSR zostanie określone jakie działania mają zostać podjęte w celu zapobieżenia występowania problemów.:

Elementy podlegające ewaluacji i monitoringu:

a) **Funkcjonowanie LGD** - potwierdzające sprawność, efektywność funkcjonowania LGD:

- efektywność pracy biura i organów LGD,
- sposobu przepływu informacji,
- ocena pracowników,
- efektywność promocji i aktywizacji lokalnej społeczności, doradztwa,
- efektywność współpracy.

b) **Wdrażanie LSR** weryfikacja realizacji LSR w stosunku do założeń:

- zgodność realizacji celów i wskaźników,
- ocena wpływu wybranych operacji na realizację celów,
- wykorzystania budżetu,
- jakości stosowanych kryteriów wyboru operacji i procedur,
- przebiegu konkursów,
- inne zależne od potrzeb wynikających z wdrażania LSR.

Monitoring prowadzący na bieżąco, tj. corocznie możliwe będzie sprawdzenie i weryfikacja funkcjonowania LGD. Na potrzeby monitoringu zostanie powołany Zespół ds. Monitoringu i Ewaluacji, powołany przez Radę LGD, który przygotowuje Raport z wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju”.

Elementy poddane badaniu	Wykonawca badania	Źródła danych i metody ich zbierania	Czas i okres dokonywania pomiaru	Analiza i ocena danych
Monitoring				
Funkcjonowanie Biura LGD	Zarząd LGD	Anonimowe ankiety, opinia dyrektora biura nt. podległego personelu, wywiad z wnioskodawcami, opinia Zarządu, opinia Komisji Rewizyjnej	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Ocena efektywności pracy pracowników, sposobu przekazywania istotnych informacji potencjalnym beneficjentom, ocena jakości doradztwa.
Stopień realizacji Harmonogramu ogłaszanych konkursów	Biuro LGD	Wewnętrzna baza danych konkursów	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Zgodność ogłaszanych konkursów z harmonogramem konkursów w całym okresie wdrażania LSR
Budżet LSR	Biuro LGD	Rejestr danych.	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Ocena zgodności i wysokości wydatkowania środków finansowych z przyznanego budżetu na poszczególne zadania/przedsięwzięcia

61

Zainteresowanie stroną internetową LGD	Biuro LGD	Licznik odwiedzin strony internetowej, statystyki/dane od administratora strony internetowej	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Skuteczność przepływu informacji, efektywność promocji obszaru LGD
Stopień realizacji budżetu na operacje dedykowane grupom devaloryzowanym	Biuro LGD	Rejestr danych.	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Ocena zgodności i wysokości wydatkowania środków finansowych z przyznanego budżetu na poszczególne zadania/przedsięwzięcia
Stan wdrażanych projektów, skala i rodzaje występujących problemów	Biuro LGD	Rejestr danych, ankiety, bieżący kontakt z beneficjentami	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Ocena zaawansowania projektów
Ewaluacja				
Stopień realizacji celów LSR – stopień realizacji wskaźników	Zespół Monitorujący	Analizy własne Zespołu Monitorującego, sprawozdania beneficjentów, ankiety beneficjentów, rejestr prowadzony przez pracowników Biura LGD, wizja lokalna	Ocena roczna na 31 grudnia 2018, 2020, 2022, wykonywana w pierwszym kwartale roku kolejnego	Stopień realizacji wskaźników
Jakość stosowanych kryteriów wyboru operacji i procedur	Biuro LGD, Zarząd LGD	Analiza ankiet przeprowadzonych z beneficjentami, dokumentacji dotyczącej realizacji operacji zgrupowanej w biurze LGD	Ocena roczna w latach 2016– 2022, dokonywana w pierwszym kwartale roku kolejnego, z wyłączeniem roku, 2023 gdy wykonywana na dzień 30 czerwca.	Stopień realizacji zaplanowanych operacji
Zainteresowanie stroną internetową LGD	Biuro LGD	Licznik odwiedzin strony internetowej, statystyki/dane od administratora strony internetowej	Ocena roczna w latach 2016– 2022, dokonywana w pierwszym kwartale roku kolejnego, z wyłączeniem roku, 2023 gdy wykonywana na dzień 30 czerwca.	Skuteczność przepływu informacji, efektywność promocji obszaru LGD
Skuteczność promocji i aktywizacji społeczności lokalnej	Biuro LGD	Badania ankietowe prowadzone pośrednio, za pośrednictwem strony internetowej Stowarzyszenia.	Ocena roczna w latach 2016– 2022, dokonywana w pierwszym kwartale roku kolejnego, z wyłączeniem roku, 2023 gdy wykonywana na	Ocena skuteczności promocji LGD oraz działań wdrażanych w ramach LSR, mierzona, jako liczba osób, które uzyskały informacje na temat LGD oraz skuteczność animacji społeczności.

62

			dzień 30 czerwca.	
Działalność LGD, pracownicy i funkcjonowanie biura.	Zespół Monitorujący	Badania ankietowe, opinie beneficjentów, rozmowy z mieszkańcami na otwartych spotkaniach, wywiady z wnioskodawcami, opinie członków Stowarzyszenia.	Raz na rok	Ocena poprawności działalności prowadzonej przez Stowarzyszenie, określająca skuteczność realizowanych zadań w odniesieniu do założeń LSR
Budżet LSR	Biuro LGD	Rejestr danych	Raz na rok	Ocena zgodności i wysokości wydatkowania środków finansowych z przyznanego budżetu na poszczególne zadania/przedsięwzięcia

Przewiduje się, iż w wyniku monitoringu i ewaluacji mogą zostać podjęte takie działania naprawcze jak:

- zmiana harmonogramu ogłaszania konkursów,
- zmiana kryteriów oceny operacji i ich wyboru,
- zmiana sposobu prowadzenia usług doradczych i szkoleniowych w zakresie wdrażania i rozliczania projektów,
- usprawnienie przepływu informacji,
- wprowadzenia zmian w dokumentach,
- inne.

63

14.3 Plan działania

CEL OGÓLNY 1 Rozwój infrastruktury na terenie LGD	Lata	2016-2018			2019-2021			2022-2023			RAZEM 2016-2023		Program	Podziałanie/akres Programu
		Wartość z zjednostkimi miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z zjednostkimi miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z zjednostkimi miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Razem wartości wskaźników	Razem planowane wsparcie w PLN		
Cel szczegółowy 1.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i kulturalnej														
1.1.1 Przedsięwzięcia z zakresu rozwoju agroturystyki, bazy noclegowej i gastronomii	Liczba wybudowanych, wyremontowanych lub wyposażonych obiektów	2 szt.	100	200000	0	100	0	0	100	0	2 szt.	200000	PROW	Realizacja LSR
Badania, modernizacja i wyposażenie obiektów rekreacyjno-sportowych i kulturalnych oraz wyposażenie lub doposażenie podmiotów działających w sferze kultury	Liczba wybudowanych, wyremontowanych lub wyposażonych obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, turystycznej, kulturalnej	4 szt.	66,67	180000	2 szt.	100	900000	0	100	0	6 szt.	2700000	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 1.1				200000			900000			0	200000			
Cel szczegółowy 1.2 Wypełnienie funkcji kultury kaszubi, produktów lokalnych oraz promocja obszaru LGD														
1.2.1 Publikacje	Liczba publikacji	0	0	0	1 szt.	100	50000	0	0	0	1 szt.	50000	PROW	Realizacja LSR

64

CEL OGÓLNY 2 Rozwój przedsiębiorstw na terenie LGD	Lata	2016-2018			2019-2021			2022-2023			RAZEM 2016-2023		Program	Podziałanie/akres Programu
		Wartość z zjednostkimi miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z zjednostkimi miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z zjednostkimi miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Razem wartości wskaźników	Razem planowane wsparcie w PLN		
Cel szczegółowy 2.1 Badania i rozwój wiedzy społecznych														
2.1.1	Liczba	0	0	0	1 szt.	100	50000	0	0	0	1 szt.	50000	PROW	Realizacja LSR

65

CEL OGÓLNY 3 Rozwój przedsiębiorstw na terenie LGD	Lata	2016-2018			2019-2021			2022-2023			RAZEM 2016-2023		Program	Podziałanie/akres Programu
		Wartość z zjednostkimi miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z zjednostkimi miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z zjednostkimi miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Razem wartości wskaźników	Razem planowane wsparcie w PLN		
Cel szczegółowy 3.1 Wsparcie przedsiębiorstw														
3.1.1 Tworzenie	Liczba operacji	12 szt.	60	600000	6 szt.	100	300000	0	100	0	18 szt.	900000	PROW	Realizacja LSR

66

CEL OGÓLNY 1 Rozwój infrastruktury na terenie LGD	Lata	2016-2018			2019-2021			2022-2023			RAZEM 2016-2023		Program	Podziałanie/akres Programu
		Wartość z zjednostkimi miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z zjednostkimi miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z zjednostkimi miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Razem wartości wskaźników	Razem planowane wsparcie w PLN		
Cel szczegółowy 1.1 Rozwój przedsiębiorstw														
1.1.1	Liczba	0	0	0	1 szt.	100	50000	0	0	0	1 szt.	50000	PROW	Realizacja LSR
1.1.2	Liczba	0	0	0	1 szt.	100	50000	0	0	0	1 szt.	50000	PROW	Realizacja LSR
1.1.3	Liczba	0	0	0	1 szt.	100	50000	0	0	0	1 szt.	50000	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 1.1					3 szt.	100	150000				3 szt.	150000		
Cel szczegółowy 1.2 Wsparcie przedsiębiorstw														
1.2.1	Liczba	0	0	0	1 szt.	100	50000	0	0	0	1 szt.	50000	PROW	Realizacja LSR
1.2.2	Liczba	0	0	0	1 szt.	100	50000	0	0	0	1 szt.	50000	PROW	Realizacja LSR
1.2.3	Liczba	0	0	0	1 szt.	100	50000	0	0	0	1 szt.	50000	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 1.2					3 szt.	100	150000				3 szt.	150000		
Razem Cel 1 Rozwój infrastruktury na terenie LGD					6 szt.	100	300000				6 szt.	300000		

67

pracowników LGD																
Liczba osobistości szkoleń dla organów LGD	3 szt.	50	3000	3 szt.	100	2000	0	100	0	6 szt.	5000	PROW	Aktywizacja			
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	35 szt.	43,75	0	35 szt.	87,5	0	10 szt.	100	0	80 szt.	0	PROW	Aktywizacja			
Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	6 szt.	50	5000	6 szt.	100	5000	0	100	0	12 szt.	10000	PROW	Aktywizacja			
Koszty bieżące	-	-	586000	-	-	625500	-	-	208500	-	142000	PROW	Koszty bieżące			
			597000			634500			208500		144000					
Razem LSR			466700			274450			208500		756000					
Razem planowane wsparcie na przedsięwzięcia dofinansowane tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy w ramach poddziałania Realizacja LSR PROW											300000					50,00%

68

14.4 Budżet LSR

	Wkład EFROW	Budżet państwa	Wkład własny będący wkładem krajowych środków publicznych	RAZEM
Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych	2099790	1200210		3300000
Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych	1718010		981990	2700000
Razem	3817800	1200210	981990	6000000

Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe (PLN)				Razem EFSI
	PROW	RPO EFS EFRR	PO RYBY	Fundusze wiodące	
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	6 000 000,00	0,00	0,00	0,00	6 000 000,00
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	120 000,00			0,00	120 000,00
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)	1 420 000,00	0,00	0,00	0,00	1 420 000,00
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013)	20 000,00	0,00	0,00	0,00	20 000,00
Razem	7 560 000,00	0,00	0,00	0,00	7 560 000,00

14.5 Plan komunikacji

Cel opracowania planu komunikacji. Celem planu komunikacji jest zapewnienie obustronnej komunikacji pomiędzy LGD a społecznością lokalną w całym procesie wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju, pobudzenie współpracy, aktywności społecznej oraz kreowanie liderów, dzięki którym będzie możliwy rozwój obszaru i realizacja zaplanowanych celów Strategii. Plan komunikacji ma gwarantować przejrzystość działań podejmowanych przez LGD.

Założenia ogólne planu komunikacji. Plan komunikacji określa cele, działania komunikacyjne i środki przekazu (narzędzia) używane w procesie przekazywania informacji społeczności lokalnej, które będą stosowane przez LGD na każdym etapie wdrażania LSR. Ponadto określa planowane efekty działań komunikacyjnych oraz sposób badania ich skuteczności, sposób wykorzystania wniosków uzyskanych od lokalnej społeczności i budżet przewidziany na realizację planu komunikacji.

Cele działań komunikacyjnych. Do głównych celów działań komunikacyjnych podejmowanych przez LGD będzie należało:

- poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o LSR, jej głównych celach, zasadach przyznawania dofinansowania oraz typach operacji, które będą miały największe szanse wsparcia,
- poinformowanie o ogłaszanych konkursach i ich wynikach, zasadach przyznawania pomocy w ramach poszczególnych typów projektów, zasadach rozliczania i realizacji operacji,
- wspieranie beneficjentów w realizacji operacji,

69

- uzyskanie informacji zwrotnej na temat oceny jakości pomocy świadczonej przez LGD pod kątem konieczności przeprowadzenia ewentualnych korekt w tym zakresie,
- aktywizowanie lokalnej społeczności i zachęcanie jej do współrealizacji LSR,
- poznanie opinii o jakości działań podejmowanych przez LGD i usług doradczych świadczonych przez pracowników biura,
- tworzenie pozytywnego i profesjonalnego wizerunku LGD.

Rodzaje działań komunikacyjnych i środki przekazu. W celu zapewnienia jak najskuteczniejszego odbioru przekazywanych treści, LGD oprze się głównie na dotychczas stosowanych efektywnych działaniach komunikacyjnych oraz na metodach komunikacji wskazanych przez mieszkańców podczas konsultacji społecznych. Ciągłość i powtarzalność zaplanowanych do realizacji działań komunikacyjnych zapewni utrzymanie mobilizacji społecznej w całym procesie wdrażania LSR. Działania komunikacyjne i środki przekazu są dostosowane do poszczególnych grup odbiorców i realizują cele komunikacyjne zaś przekazywane treści będą czytelne i fachowe.

Środki przekazu pozwalają na realizację komunikacji z poszczególnymi grupami docelowymi. Poniższe zestawienie przedstawia środki przekazu, jakie będą wykorzystane na każdym etapie komunikacji w zależności od zakładanych potrzeb określonych segmentów grup docelowych. Dotarcie bezpośrednie (obejmuje sposoby komunikacji z docelowymi odbiorcami bez pośrednictwa zewnętrznych mediów):

- imprezy i wydarzenia promocyjne,
- strona internetowa LGD: www.kaszubskadroga.pl,
- konkursy promocyjne,
- infolinia dla potencjalnych beneficjentów (telefoniczny kontakt z pracownikami Biura LGD),
- poczta elektroniczna, e-newsletter,
- konferencje, szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne,
- drukowane lub elektroniczne materiały informacyjne, przewodniki, ulotki i instrukcje,
- ogłoszenia na tablicach urzędowych w urzędach oraz stronach internetowych urzędów,
- ankiety.

Dotarcie pośrednie (obejmuje sposoby komunikacji z docelowymi odbiorcami za pomocą zewnętrznych mediów):

- kampanie reklamowe i informacyjne w mediach lokalnych (artykuły w prasie i serwisach internetowych, audycje radiowe),
- informacje w mediach społecznościowych,
- mailingi,
- biuletyn informacyjny,
- reklama szeptana.

Do działań komunikacyjnych stosowanych w opracowanym planie należą:

- **kampanie informacyjno-promocyjne**
- kampanie informacyjno-promocyjne będą realizowały następujące cele komunikacyjne: bieżące informowanie mieszkańców obszaru LGD o LSR (jej celach, stopniu realizacji LSR, wprowadzonych zmianach w treści dokumentu) i inicjatywach podejmowanych przez LGD; informowanie o ogłaszanych konkursach i ich wynikach; aktywizowanie lokalnej społeczności i zachęcanie jej do współrealizacji LSR; promowanie dobrych praktyk wnioskodawców, realizujących projekty za pośrednictwem LGD i innych organizacji w tym także spoza obszaru objętego LSR,
- **warsztaty tematyczne**, podczas których jako środki przekazu zostaną zastosowane prezentacje i materiały szkoleniowe. Warsztaty będą realizowały cele: informowanie

70

o zasadach przyznawania pomocy w ramach poszczególnych typów projektów, zasadach rozliczania i realizacji operacji; aktywizowanie lokalnej społeczności i zachęcanie jej do współrealizacji LSR; poznanie opinii o jakości działań podejmowanych przez LGD i usług doradczych świadczonych przez pracowników biura.

- **badania satysfakcji i jakości**, realizowane za pomocą środków przekazu jakimi są: ankiety wypełniane przez wnioskodawców i beneficjentów po udzielonym doradztwie, ankiety elektroniczne wysyłane do beneficjentów poszczególnych typów operacji i kluczowych partnerów, ankiety wypełniane przez uczestników szkoleń i innych wydarzeń organizowanych przez LGD, wywiady z organami i członkami Stowarzyszenia, wywiady z pracownikami biura LGD. Badanie satysfakcji i jakości będzie odbywało się w ramach bieżącego monitoringu i ewaluacji wewnętrznych (co rok) i zewnętrznych (co dwa lata) i będzie służyło realizacji celu komunikacyjnego jakim jest poznanie opinii o jakości działań podejmowanych przez LGD i usług doradczych świadczonych przez pracowników biura.
- **spotkania nt. zasad oceniania i wyboru operacji przez LGD**, w ramach których zostaną użyte następujące środki przekazu: ulotka informacyjna przekazywana podczas szkoleń, prezentacje przygotowane przez członków Rady. Spotkania będą realizowały cel: informowanie o ogłaszanych konkursach i ich wynikach, zasadach przyznawania pomocy w ramach poszczególnych typów projektów, zasadach rozliczania i realizacji operacji, aktywizowanie lokalnej społeczności i zachęcanie jej do współrealizacji LSR, poznanie opinii o jakości działań podejmowanych przez LGD i usług doradczych świadczonych przez pracowników biura.

Wszystkie powyższe działania komunikacyjne prowadzone we właściwy i fachowy sposób przyczynią się do tworzenia pozytywnego i profesjonalnego wizerunku LGD, tj. osiągnięcia jednego z celów działań komunikacyjnych.

Z uwagi na szeroki zakres poszczególnych działań komunikacyjnych wszystkie z nich będą miały zastosowanie do wszystkich grup odbiorców, w tym do grup wykluczonych i defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy opisanych szerzej w treści LSR.

Adresaci poszczególnych działań komunikacyjnych. Proponowane działania komunikacyjne oraz różnorodność środków przekazu zagwarantują społeczności lokalnej szeroki i otwarty udział w procesie komunikacyjnym. Grupy docelową poszczególnych działań komunikacyjnych tworzą:

- **wnioskodawcy** (np. JST, NGO, przedsiębiorcy, parafie i związki wyznaniowe, rolnicy, podmioty świadczące usługi opiekuńcze i pomoc społeczną, funkcjonujące na obszarze LGD) będący odbiorcami kampanii informacyjno-promocyjnych, badań satysfakcji i jakości, warsztatów tematycznych, spotkań nt. zasad oceniania i wyboru operacji przez LGD,
- **beneficjenci realizujący operacje** (j.w.) będący odbiorcami kampanii informacyjno-promocyjnych, badań satysfakcji i jakości, warsztatów tematycznych, spotkań nt. zasad oceniania i wyboru operacji przez LGD,
- **mieszkańcy obszaru** będący odbiorcami kampanii informacyjno-promocyjnych,
- **członkowie Stowarzyszenia i jego organów** będący odbiorcami kampanii informacyjno-promocyjnych, badań satysfakcji i jakości, warsztatów tematycznych, spotkań nt. zasad oceniania i wyboru operacji przez LGD,
- **pracownicy biura LGD** będący odbiorcami badań satysfakcji i jakości.

LGD realizując plan komunikacji musi mieć na względzie siłę opiniotwórczą poszczególnych odbiorców, dlatego informacje przekazywane do grup jakimi są wnioskodawcy i beneficjenci realizujący operacje powinny być precyzyjne, specjalistyczne i zarazem pobudzające do działania, co z kolei przełoży się na kreowanie pozytywnego wizerunku LGD i LSR. Nie bez znaczenia jest opinia ogółu społeczności lokalnej, która może być budowana podczas wszelkich inicjatyw LGD (szkolenia,

71

wydarzenia promocyjne, itp.) czy w komunikatach zamieszczanych w mediach (prasa, Internet). Komunikaty te będą kreowały zarówno wizerunek LGD jako podmiotu wdrażającego fundusze europejskie jak i opinię na temat polityki rozwoju regionalnego, czy Unii Europejskiej.

Wskaźniki realizacji planu komunikacji

Termin	Cel komunikacji	Działanie komunikacyjne	Środki przekazu	Adresaci (grupy docelowe)	Wskaźnik
I poł. 2016 r.	Informowanie o uzyskaniu dofinansowania na funkcjonowanie LSR	Kampania inauguracyjna (kampanie informacyjno-promocyjne)	- artykuły w prasie lokalnej -ogłoszenia w siedzibach instytucji publicznych, w tym PUP; - artykuły na stronach internetowych oraz portalach społ. - Spotkania, broszury, ulotki	wszyscy potencjalni wnioskodawcy, w szczególności grupy defaworyzowane	- liczba ogłoszeń na stronach internetowych - liczba spotkań informacyjnych - liczba ulotek - liczba odbiorców informacji wysłanych mailowo
III kw 2016 II poł 2018 r. II poł 2021 r.	Informowanie o działaniach wspieranych z LSR, kryteriach wyboru, planowanych, harmonogramie naborów oraz przewidzianych pulach środków na poszczególne przedsięwzięcia	Kampania informacyjna nt. głównych założeń LSR na lata 2014-2020 Warsztaty tematyczne Badanie satysfakcji i jakości	artykuły w prasie lokalnej ogłoszenia w siedzibach instytucji publicznych, w tym PUP; artykuły na stronach internetowych oraz portalach społecznościowych, spotkania, broszury, ulotki	wszyscy potencjalni wnioskodawcy, w szczególności grupy defaworyzowane	- liczba ogłoszeń na stronach internetowych - liczba spotkań informacyjnych - liczba ulotek-liczba odbiorców informacji wysłanych mailowo
II poł. 2016 r. 2017 r. 2018 r. 2019 r. 2020 r.	Poinformowanie mieszkańców obszaru LGD o planowanych konkursach i innych działaniach podejmowanych przez LGD oraz zwiększenie zaangażowania	Kampania informacyjno-promocyjna Warsztaty tematyczne Badanie satysfakcji i jakości	- ogłoszenia/artykuły na stronach internetowych (m.in. LGD i kluczowych partnerów) - wysłanie informacji w formie Newslettera - informacja na	- wszyscy potencjalni wnioskodawcy w szczególności grupy defaworyzowane - beneficjenci realizujący projekty - mieszkańcy obszaru	- liczba ogłoszeń na stronach internetowych - liczba nowych informacji w ramach poradnika beneficjenta - liczba odbiorców informacji wysłanych

Termin	Cel komunikacji	Działanie komunikacyjne	Środki przekazu	Adresaci (grupy docelowe)	Wskaźnik
II poł. 2016 r. 2017 r. 2018 r. 2019 r. 2020 r.	Informowanie o zasadach przyznawania pomocy w ramach poszczególnych typów operacji, zasadach rozliczania i realizacji projektów	Spotkania nt. zasad oceniania i wyboru operacji przez LGD Warsztaty tematyczne Badanie satysfakcji i jakości	- prezentacje przygotowane przez członków Rady w wyboru ulotka informacyjna przekazywana podczas spotkań - materiały szkoleniowe - ankiety wypełniane przez uczestników szkoleń - doradztwo w siedzibie Biura LGD	wszyscy potencjalni wnioskodawcy w szczególności grupy defaworyzowane	- liczba spotkań w ramach konkursu, którego odbiorcami są osoby defaworyzowane - liczba przekazanych ulotek - liczba udzielonych porad
II poł. 2016 r. 2017 r. 2018 r. 2019 r. 2020 r.	Poinformowanie mieszkańców i wnioskodawców w o wynikach konkursu	Kampania informacyjna	- ogłoszenie/artykuł na stronie internetowej LGD	- wszyscy wnioskodawcy w szczególności grupy defaworyzowane	- liczba ogłoszeń na stronie internetowej LGD
I poł. 2017 r. I poł. 2018 r. I poł. 2019 r. I poł. 2020 r.	Poznanie opinii o jakości działań podejmowanych przez LGD i usług doradczych świadczonych przez	Badanie satysfakcji i jakości	- ankiety wypełniane przez wnioskodawców i beneficjentów po udzielonym doradztwie - ankiety elektroniczne	- wnioskodawcy i beneficjenci, którym LGD udzieliła wsparcia doradczego - uczestnicy szkoleń i innych wydarzeń	- liczba wykonanych badań

Termin	Cel komunikacji	Działanie komunikacyjne	Środki przekazu	Adresaci (grupy docelowe)	Wskaźnik
	pracowników biura		wysłane do beneficjentów poszczególnych typów operacji i kluczowych partnerów - ankiety wypełniane przez uczestników szkoleń i innych wydarzeń organizowanych przez LGD -wywiady z organami i członkami Stowarzyszenia -wywiady z pracownikami Biura LGD	- członkowie Stowarzyszenia i jego organów - pracownicy Biura LGD	
Każda zmiana zapisu w LSR	Poinformowanie o zmianach w LSR dotyczących np. zmiany kryteriów oceny	Informacja internetowa	- ogłoszenie/artykuł na stronie internetowej LGD	- wszyscy potencjalni wnioskodawcy w szczególności grupy defaworyzowane - beneficjenci realizujący projekty	- liczba ogłoszeń na stronie internetowej LGD
II poł 2021 r.	Poinformowanie o efektach wdrażania LSR	Kampania informacyjno-promocyjna	- ogłoszenie/artykuł na stronie internetowej LGD - broszura informacyjna	- wnioskodawcy realizujący operacje - mieszkańcy obszaru	- liczba ogłoszeń na stronie internetowej LGD - liczba broszur informacyjnych

Planowane efekty działań komunikacyjnych. Dzięki systematycznej realizacji planu komunikacji zostaną osiągnięte rezultaty w postaci drukowanych materiałów informacyjno-promocyjnych, zorganizowanych szkoleń i wydarzeń, ale przede wszystkim wzmocnienie poziomu wiedzy wnioskodawców i mieszkańców na temat LSR i wdrażanych przez nią funduszy, lokalna społeczność (w szczególności grupy defaworyzowane) zostanie aktywnie zaangażowana we wdrażanie LSR, zostanie utworzony pozytywny wizerunek LGD oraz wzrosła jej rozpoznawalność, a także przyczyni się do wzrostu jakości oferowanych przez LGD usług.

Analiza efektywności zastosowanych działań komunikacyjnych. Plan komunikacji będzie poddawany systematycznej ocenie w ramach bieżącego monitoringu i badań ewaluacyjnych. Plan komunikacyjny będzie weryfikowany w zakresie adekwatności doboru działań komunikacyjnych

do poszczególnych grup docelowych, ich efektywności, skuteczności i racjonalności ponoszonych kosztów.

W przypadku gdy w wyniku przeprowadzonych badań stwierdzone zostaną błędy i nieprawidłowości w celu ich niwelacji w pierwszej kolejności będą miały zastosowanie rekomendacje z badań. W przypadku rażących nieprawidłowości zostanie opracowany plan naprawy poprzedzony konsultacjami społecznymi w zakresie działań komunikacyjnych i środków przekazu.

Opis wniosków/opinii zebranych podczas działań komunikacyjnych i sposobu ich wykorzystania w procesie realizacji LSR. W opracowanym przez LGD planie komunikacyjnym zostały uwzględnione działania mające na celu pozyskanie informacji o funkcjonowaniu LGD, realizacji LSR i jakości udzielanego poradnictwa. Będą temu służyły monitoring i ewaluacja. Informacje zwrotne na temat jakości udzielanego doradztwa będą zbierane w dwojaki sposób. Po pierwsze poprzez uzupełnienie przez wnioskodawcę/beneficjenta ankiety monitorującej jakość usługi doradczej oraz po drugie przez ankiety rozsyłane w formie elektronicznej do beneficjentów poszczególnych typów operacji i kluczowych partnerów. Informacje dotyczące funkcjonowania LGD i realizacji LSR będą zbierane podczas szkoleń i innych wydarzeń organizowanych przez LGD (w formie ankiet), a także będą zbierane w formie wywiadów z organami, członkami Stowarzyszenia i pracownikami Biura LGD. Ich wyniki posłużą do aktualizacji LSR, procedur, zmiany funkcjonowania poszczególnych organów czy biura LGD, bądź przeprowadzenia korekt w tym zakresie (m.in. poprzez podnoszenie kompetencji pracowników udzielających porad np. w zakresie komunikacji interpersonalnej).

W sytuacji zaistnienia problemów z wdrażaniem LSR, braku akceptacji społecznej dla metod wdrażania LSR czy konkretnych działań podejmowanych przez LGD albo w przypadku konieczności zmiany założeń i planów LGD zostaną podjęte następujące działania naprawcze:

Ryzyko	Działania naprawcze
Funkcjonująca negatywna opinia społeczeństwa na temat LGD i działań przez nie realizowanych	Budowanie pozytywnego wizerunku LGD poprzez przekazywanie czytelnych i transparentnych treści oraz wysokiej jakości materiałów informacyjnych, staranne przygotowywanie przedsięwzięć i angażowanie wykwalifikowanej kadry
Mały odzew społeczny działań podejmowanych przez LGD	Zadbanie o właściwe formy poinformowania mieszkańców o organizowanych działaniach
Złe dobrane i nieskuteczne działania komunikacyjne i środki przekazu	Zastosowanie działań w oparciu o cel komunikacyjny oraz sprezywaną grupę odbiorców

Wyniki działań w ramach planu komunikacji będą publikowane za pomocą publikacji na stronie internetowej Stowarzyszenia oraz będą wykorzystywane do uskuteczniania i udoskonalania planu komunikacji na dalszych etapach realizacji LSR.

Budżet przewidziany na działania komunikacyjne w okresie realizacji LSR – 10 000 zł na cały okres programowania. Większość kosztów będzie realizowana w ramach kosztów własnych, natomiast w kosztach animacji przewidziano głównie przygotowanie szkoleń i spotkań

Wskaźniki przewidziane w budżecie:
liczba osób, które otrzymały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonych w biurze LGD – 20,
liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjnych – konsultacyjnych – 120,
liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD – 80.